

Datum: 2024-08-21

Tid: 16:00-19:00

Plats: Tingshuset

Ordförande

Eva Svantesson (M)

Ledamöter

Lisette Vermeulen (SD), vice ordförande

Fredrik Drugge (M)

Carina Svensson (S)

Peter Rosholm (S)

Jessica Strandberg (KD)

Robert Hallgren (FR)

Ersättare

Ted Leidegren (M)

Oscar Sjöo (M)

Jessela Veloso (SD)

Kent Persson (S)

Gary Lång (MP)

Patrik Solerius (L)

Stefan Larsson (FR)

Övriga

Johan Berntsson, Förvaltningschef

David Englund, Nämndsekreterare

1. Upprop
2. Fastställande av dagordning
3. Val av justerare
Ärendet i korthet
Förslag justerare: Jessica Strandberg (KD), ersättare Fredrik Drugge (M).
Förslag tid för justering: Digitalt onsdagen den 28 augusti klockan 12.00.
4. Utredning av fria pedagogiska måltider - upphävande av beslut David Englund
samt nytt beslut
UN2024/125
5. Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun Johan Berntsson
UN2024/229
6. Revisionens grundläggande granskning 2023 David Englund
UN2024/144
7. Lokalresursplan 2024-2034 Johan Berntsson
UN2024/158
8. Budgetunderlag 2025, utbildningsnämnden Johan Berntsson
UN2024/217

4. Utredning av fria pedagogiska måltider -
upphävande av beslut samt nytt beslut
UN2024/125

Utbildningsförvaltningen

David Englund | Nämndsekreterare/utredare
0734-64 72 02 | david.englund@bollebygd.se

Utbildningsnämnden

Utredning av fria pedagogiska måltider – upphävande av beslut samt nytt beslut

Förslag till beslut

Utbildningsnämndens beslut 2024-06-12, § 49, upphävs.

Utbildningsnämnden beslutar att:

- Fria pedagogiska måltider införs för två pedagoger per avdelning i Bollebygd kommuns förskolor enligt rullande schema,
- Fria pedagogiska måltider införs för pedagogerna i anpassad grundskola,
- Pedagogiska måltider i Bollebygd kommuns grundskolor fortsatt subventioneras med 5 kronor per måltid, utifrån aktuellt listpris.
- Fria och subventionerade måltider enligt förslag ovan prövas under 2025, för att sedan utvärderas. Därefter tas nytt beslut, utifrån resultatet av utvärderingen.

Pedagogisk måltid i Bollebygds kommun avser inom ramen för denna utredning endast lunch.

Beslutet ska gälla under förutsättning att budgetramen för år 2025 utökas för att täcka dessa kostnader. Utbildningsnämnden ska inte bära kostnaderna för pedagogiska måltider inom nuvarande budgetram.

Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda vad fria pedagogiska måltider för låg- och mellanstadiets pedagoger skulle kosta.

Ärendet

På utbildningsnämndens sammanträde 2024-06-12, §49, fattade nämnden beslut om Utredning av pedagogiska måltider.

I beslutet formulerades då felaktigt att utbildningsnämndens beslut skulle skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering. Då detta inte stämmer med korrekt tillvägagångssätt, behöver beslutet korrigeras avseende den formuleringen.

Korrekt hantering är att utbildningsnämnden tar beslut om pedagogiska måltider och sedan äskar medel för detta i sitt budgetunderlag. Ärendet ska inte hanteras av kommunstyrelsen.

Utbildningsnämnden behöver därför formellt ta ett nytt beslut i ärendet, där det tidigare beslutet upphävs, samt att formuleringen ”Beslutet skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering” tas bort.

Barnkonsekvensanalys

Ett genomförande av fria pedagogiska måltider inom förskola och anpassad grundskola måste sägas ha positiva effekter för barn och ungdomar, då det sammanfattningsvis främjar goda matvanor och ett sunt förhållningssätt till kost, ger positiva förebilder och möjlighet att öva socialt samspel, samt ökar trygghet och matro.

Beslutsunderlag

- Utredning av fria pedagogiska måltider – upphävande av beslut samt nytt beslut, tjänsteskrivelse 2024-08-12
- Utredning av fria pedagogiska måltider, tjänsteskrivelse 2024-05-31

Skickas till

Handläggare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Utbildningschef

David Englund

Nämndsekreterare/utredare

§49

UN2024/125

Utredning av fria pedagogiska måltider

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar att:

- Fria pedagogiska måltider införs för två pedagoger per avdelning i Bollebygd kommuns förskolor enligt rullande schema,
- Fria pedagogiska måltider införs för pedagogerna i anpassad grundskola,
- Pedagogiska måltider i Bollebygd kommuns grundskolor fortsatt subventioneras med 5 kronor per måltid, utifrån aktuellt listpris.
- Fria och subventionerade måltider enligt förslag ovan prövas under 2025, för att sedan utvärderas. Därefter tas nytt beslut, utifrån resultatet av utvärderingen.

Pedagogisk måltid i Bollebygds kommun avser inom ramen för denna utredning endast lunch.

Beslutet ska gälla under förutsättning att budgetramen för år 2025 utökas för att täcka dessa kostnader. Utbildningsnämnden ska inte bära kostnaderna för pedagogiska måltider inom nuvarande budgetram.

Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda vad fria pedagogiska måltider för låg- och mellanstadiets pedagoger skulle kosta.

Beslutet skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Ärendet

Bakgrund

På sammanträdet den 7 februari 2024 beslutade utbildningsnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur den aviserade prisökningen för pedagogiska måltider skulle hanteras. I uppdraget ingick att utreda möjligheten till fria pedagogiska måltider för pedagogerna i förskolan och anpassad grundskola.

Den 25 april inkom också en skrivelse från Sveriges Lärare och Kommunal till utbildningsförvaltningen, där man yrkar på att det tillskjuts medel i budget 2025 till fria pedagogiska måltider för personalen på förskolan (dnr UN2024/143).

Utbildningsförvaltningen noterar också att måltidsorganisationen i Bollebygds kommun gärna ser en ökad vuxennärvaro vid måltiderna i skolan.

De huvudsakliga frågorna som ingår i utredningen av ärendet är:

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- Vad är definitionen på en pedagogisk måltid?
- Vad kostar de pedagogiska måltiderna idag?
- Är det möjligt att erbjuda gratis pedagogisk måltid och vad skulle det isåfall kosta?

Begreppet pedagogisk måltid

En pedagogisk måltid inom utbildningsförvaltningens verksamheter är när personal och barn/elever äter lunch tillsammans under serveringens ordinarie tider. För personalen innebär detta att de har tillsynsskyldighet och ansvar för barn/elever under lunchen.

Innebörden av en pedagogisk måltid är att den genomförs i ett pedagogiskt sammanhang tillsammans med barn/elever närvarande inom arbetstiden. Personalen som deltar i en pedagogisk måltid har ansvar för tillsyn, praktisk hjälp vid måltiden, motiverar, handleder, tränar samt att det finns ett inslag av utveckling av social kompetens.

Pedagogisk måltid i Bollebygds kommun avser inom ramen för denna utredning endast lunch.

Syfte med pedagogisk måltid

Enligt utbildningsförvaltningens tidigare riktlinjer är syftet med en pedagogisk måltid:

- att lägga grunden för goda kostvanor för barn/elever
- måltiden ska förmedla matglädje och en social samvaro mellan vuxna och barn

Enligt Livsmedelsverket kan förskolan och skolan främja goda matvanor bland barn och unga med hjälp av måltidspedagogik.

Livsmedelsverket framhåller bland annat att:

”Barn behöver vuxna som förebilder och stöd. Merparten av alla småbarn i Sverige äter många av sina måltider i förskolan – tillsammans med andra vuxna än föräldrarna. Därför kan man anta att förskolepersonalen, likt föräldrarna, har stor påverkan på barnens måltider, matvanor och inställning till mat. Utifrån de vuxnas roll som förebilder finns ett stort pedagogiskt värde i att barn och vuxna på förskolan äter av samma mat.” (Nationella riktlinjer för måltider i förskolan, Livsmedelsverket, Uppsala 2016, s. 11)

Skolverket framhåller också flera fördelar med pedagogiska måltider:

”Måltiderna är ett tillfälle för elever och lärare att mötas och prata med varandra, och de kan också vara ett bra tillfälle för eleverna att lära sig saker. Till exempel kan man diskutera hur transport av livsmedel och matsvinn påverkar klimatet, vad man äter i olika kulturer och inom olika religioner, vad kroppen behöver för att må bra eller vad man äter idag jämfört med förr i tiden.” (<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/mat-i-forskolan-och-skolan>, 2024-05-31)

Skattefri förmån

Enligt Skatteverket är fria och subventionerade pedagogiska måltider att betrakta som skattefri förmån:

”Förmån av fri eller subventionerad måltid för lärare eller annan personal vid grundskola, förskola, daghem och fritidshem är av hävd skattefri. Detta förutsätter att personalen har tillsynsskyldighet vid måltiden eller motsvarande ansvar för barn under skolmåltider och andra s.k. pedagogiska måltider.” (Utdrag ur Skatteverkets regelverk SKV M 2009:28).

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att:

- Fria pedagogiska måltider införs för två pedagoger per avdelning i Bollebygd kommuns förskolor enligt rullande schema,
- Fria pedagogiska måltider införs för pedagogerna i anpassad grundskola,
- Pedagogiska måltider i Bollebygd kommuns grundskolor fortsatt subventioneras med 5 kronor per måltid, utifrån aktuellt listpris.
- Fria och subventionerade måltider enligt förslag ovan prövas under 2025, för att sedan utvärderas. Därefter tas nytt beslut, utifrån resultatet av utvärderingen.

Pedagogisk måltid i Bollebygds kommun avser inom ramen för denna utredning endast lunch.

Beslutet ska gälla under förutsättning att budgetramen för år 2025 utökas för att täcka dessa kostnader. Utbildningsnämnden ska inte bära kostnaderna för pedagogiska måltider inom nuvarande budgetram.

Beslutet skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Ledamöters förslag till beslut

Robert Hallgren (FR) föreslår att ett tillägg i förvaltningens förslag görs, om att förvaltningen ska utreda vad kostnaderna skulle bli om fria pedagogiska måltider infördes även på låg- och mellanstadiet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden antar eller avslår Robert Hallgrens (FR) förslag och finner att nämnden antar förslaget.

Beslutsunderlag

- Utredning av fria pedagogiska måltider

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Utbildningsförvaltningen

David Englund | Nämndsekreterare/utredare
0734-64 72 02 | david.englund@bollebygd.se

Utbildningsnämnden

Utredning av fria pedagogiska måltider

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att:

- Fria pedagogiska måltider införs för två pedagoger per avdelning i Bollebygd kommuns förskolor enligt rullande schema,
- Fria pedagogiska måltider införs för pedagogerna i anpassad grundskola,
- Pedagogiska måltider i Bollebygd kommuns grundskolor fortsatt subventioneras med 5 kronor per måltid, utifrån aktuellt listpris.
- Fria och subventionerade måltider enligt förslag ovan prövas under 2025, för att sedan utvärderas. Därefter tas nytt beslut, utifrån resultatet av utvärderingen.

Pedagogisk måltid i Bollebygds kommun avser inom ramen för denna utredning endast lunch.

Beslutet ska gälla under förutsättning att budgetramen för år 2025 utökas för att täcka dessa kostnader. Utbildningsnämnden ska inte bära kostnaderna för pedagogiska måltider inom nuvarande budgetram.

Beslutet skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Ärendet

Bakgrund

På sammanträdet den 7 februari 2024 beslutade utbildningsnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur den aviserade prisökningen för pedagogiska måltider skulle hanteras. I uppdraget ingick att utreda möjligheten till fria pedagogiska måltider för pedagogerna i förskolan och anpassad grundskola.

Den 25 april inkom också en skrivelse från Sveriges Lärare och Kommunal till utbildningsförvaltningen, där man yrkar på att det tillskjuts medel i budget 2025 till fria pedagogiska måltider för personalen på förskolan (dnr UN2024/143).

Utbildningsförvaltningen noterar också att måltidsorganisationen i Bollebygds kommun gärna ser en ökad vuxennärvaro vid måltiderna i skolan.

De huvudsakliga frågorna som ingår i utredningen av ärendet är:

- Vad är definitionen på en pedagogisk måltid?
- Vad kostar de pedagogiska måltiderna idag?

- Är det möjligt att erbjuda gratis pedagogisk måltid och vad skulle det isåfall kosta?

Begreppet pedagogisk måltid

En pedagogisk måltid inom utbildningsförvaltningens verksamheter är när personal och barn/elever äter lunch tillsammans under serveringens ordinarie tider. För personalen innebär detta att de har tillsynsskyldighet och ansvar för barn/elever under lunchen.

Innebörden av en pedagogisk måltid är att den genomförs i ett pedagogiskt sammanhang tillsammans med barn/elever närvarande inom arbetstiden. Personalen som deltar i en pedagogisk måltid har ansvar för tillsyn, praktisk hjälp vid måltiden, motiverar, handleder, tränar samt att det finns ett inslag av utveckling av social kompetens.

Pedagogisk måltid i Bollebygds kommun avser inom ramen för denna utredning endast lunch.

Syfte med pedagogisk måltid

Enligt utbildningsförvaltningens tidigare riktlinjer är syftet med en pedagogisk måltid:

- att lägga grunden för goda kostvanor för barn/elever
- måltiden ska förmedla matglädje och en social samvaro mellan vuxna och barn

Enligt Livsmedelsverket kan förskolan och skolan främja goda matvanor bland barn och unga med hjälp av måltidspedagogik.

Livsmedelsverket framhåller bland annat att:

”Barn behöver vuxna som förebilder och stöd. Merparten av alla småbarn i Sverige äter många av sina måltider i förskolan – tillsammans med andra vuxna än föräldrarna. Därför kan man anta att förskolepersonalen, liksom föräldrarna, har stor påverkan på barnens måltider, matvanor och inställning till mat. Utifrån de vuxnas roll som förebilder finns ett stort pedagogiskt värde i att barn och vuxna på förskolan äter av samma mat.” (Nationella riktlinjer för måltider i förskolan, Livsmedelsverket, Uppsala 2016, s. 11)

Skolverket framhåller också flera fördelar med pedagogiska måltider:

”Måltiderna är ett tillfälle för elever och lärare att mötas och prata med varandra, och de kan också vara ett bra tillfälle för eleverna att lära sig saker. Till exempel kan man diskutera hur transport av livsmedel och matsvinn påverkar klimatet, vad man äter i olika kulturer och inom olika religioner, vad kroppen behöver för att må bra eller vad man äter idag jämfört med förr i tiden.”

(<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/mat-i-forskolan-och-skolan>, 2024-05-31)

Skattefri förmån

Enligt Skatteverket är fria och subventionerade pedagogiska måltider att betrakta som skattefri förmån:

”Förmån av fri eller subventionerad måltid för lärare eller annan personal vid grundskola, förskola, daghem och fritidshem är av hävd skattefri. Detta förutsätter att personalen har tillsynsskyldighet vid måltiden eller motsvarande ansvar för barn under skolmåltider och andra s.k. pedagogiska måltider.” (Utdrag ur Skatteverkets regelverk SKV M 2009:28).

Ekonomiska förutsättningar

I dagsläget kostar en pedagogisk måltid 22 kronor för pedagogerna och det finns inga begränsningar – den som vill äta med våra barn/ungdomar kan göra det. Teknik- och serviceförvaltningen aviserade en höjning av avgiften för 2024, då nivån inte justerats på lång tid. Utbildningsförvaltningen tog då beslut om att stå för mellanskillnaden så att tidigare nivå kunde bibehållas under 2024, medan hanteringen av kostnaden utreddes vidare. Teknik- och serviceförvaltningen tar 27 kronor per måltid, vilket innebär att utbildningsförvaltningen står för 5 kronor per måltid.

En successiv höjning av avgiften till 34 kronor per måltid har aviserats av teknik- och serviceförvaltningen.

En beräkning av vad subventioneringen med 5 kronor i grundskolan kostar finns redan genomförd för år 2024.

Förskola

I förskolans organisation finns totalt 29 avdelningar. I samtliga av dessa deltar idag alltid pedagoger vid måltiderna, om än i olika utsträckning. I beräkningen av kostnad för fria pedagogiska måltider föreslås i samråd med förskolans rektorer att 4 sommarveckor räknas bort, samt 4 fasta KU-dagar per år, då inga pedagogiska måltider äts. Detta ger totalt 47 veckor per år där pedagogiska måltider genomförs. Om två pedagoger äter för 34 kronor per måltid på alla avdelningar hela året, blir den uppskattade kostnaden för detta ca 463 000 kronor per år.

Anpassad grundskola

Inom anpassad grundskola deltar 12 pedagoger vid måltiderna. Räknat på 177 arbetsdagar per år och 34 kronor per måltid, blir den uppskattade kostnaden ca 72 000 kronor per år.

Total kostnad

Den totala uppskattade kostnaden för fria pedagogiska måltider i förskola och anpassad grundskola enligt utredningens förslag blir ca 535 000 kronor per år.

Bedömning

Grundskola

Givet alla de fördelar utbildningsförvaltningen ser med pedagogiska måltider och en god vuxennärvaro vid barns och ungdomars måltider i skolan, vill förvaltningen, så långt det är möjligt, se att detta kan upprätthållas. En möjlig konsekvens av en successiv prishöjning av pedagogisk måltid skulle kunna vara att vuxennärvaron totalt sett minskar. Förvaltningen anser att det vore olyckligt, med tanke på de negativa effekter det kan ge, både på kort och lång sikt. I den lilla kommunen är av naturliga skäl de ekonomiska resurserna samtidigt mer begränsade än i en större kommun och en gräns för kostnaden måste sättas någonstans. Det är rimligt att då sätta en fast subventionsnivå för grundskolan, då det ger en förutsägbarhet i kostnadsberäkningen.

Utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden låter subventioneringen på 5 kronor av aktuellt listpris per måltid ligga kvar, som en tydlig markering av vikten av vuxennärvaro och positiva förebilder vid våra barns och ungdomars måltider.

Förskola

I förskolan är vuxennärvaron vid barnens måltider nödvändig och av mycket stor vikt för att främja goda matvanor och socialt samspel hos barnen. Då detta ingår som en arbetsuppgift för pedagogerna, är det rimligt att kostnader i samband med den också räknas in som en del av den.

Efter dialog med förskolans rektorer bedöms det rimligt att två pedagoger per avdelning har uppgiften att äta pedagogisk måltid varje dag. Med ett sådant upplägg blir de ekonomiska förutsättningarna tydliga. Arbetsuppgiften föreslås då schemaläggas så att den roterar bland alla pedagoger på avdelningarna.

Anpassad grundskola

Inom anpassad grundskola arbetar man med en elevkategori som också behöver mycket stöd i måltidssituationen. Här föreslås därför att alla pedagoger äter fri pedagogisk måltid.

Förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att:

- Fria pedagogiska måltider införs för två pedagoger per avdelning i Bollebygd kommuns förskolor enligt rullande schema,
- Fria pedagogiska måltider införs för pedagogerna i anpassad grundskola,

- Pedagogiska måltider i Bollebygd kommuns grundskolor fortsatt subventioneras med 5 kronor per måltid, utifrån aktuellt listpris.
- Fria och subventionerade måltider enligt förslag ovan prövas under 2025, för att sedan utvärderas. Därefter tas nytt beslut, utifrån resultatet av utvärderingen.

Beslutet ska gälla under förutsättning att budgetramen för år 2025 utökas för att täcka dessa kostnader. Utbildningsnämnden ska inte bära kostnaderna för pedagogiska måltider inom nuvarande budgetram.

Nya riktlinjer

Beslutet ska också innebära att nya uppdaterade riktlinjer för pedagogiska måltider i Bollbygds kommun tas fram.

Barnkonsekvensanalys

Ett genomförande av fria pedagogiska måltider inom förskola och anpassad grundskola måste sägas ha positiva effekter för barn och ungdomar, då det sammanfattningsvis främjar goda matvanor och ett sunt förhållningssätt till kost, ger positiva förebilder och möjlighet att öva socialt samspel, samt ökar trygghet och matro.

Beslutsunderlag

- Utredning av fria pedagogiska måltider, tjänsteskrivelse 2025-05-31

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Utbildningschef

David Englund

Nämndsekreterare/utredare

5. Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun UN2024/229

Näringslivsstrategi för Bollebygds kommun

1. Inledning

Det ska vara positivt och enkelt att driva företag i Bollebygds kommun.

Kommunen ska stimulera företag att etablera sig i kommunen. Kommunen ska skapa förtroendefulla relationer med näringsidkare, informera tidigt om verksamhetsförändringar i kommunen som påverkar näringslivet och vara lyhörd för näringsidkarnas planer och önskemål. Vår gemensamma målsättning är att vi tillsammans skapar en attraktiv kommun att verka, besöka, bo och leva i.

Näringslivsstrategin beskriver hur kommunen arbetar för att skapa bästa möjliga förutsättningar för entreprenörskap och för företag att starta, etablera sig och växa i vår kommun. Att entreprenörer, företagare och företagsledare etablerar och utvecklar sina företag i kommunen gör hela kommunen starkare. Det genererar fler arbetstillfällen och därmed inflyttning till kommunen. En fortsatt befolkningstillväxt skapar ökade skatteintäkter, vilket ger kommunen resurser för att utveckla vård, skola, omsorg och infrastruktur. Kommunens framtid hänger nära samman med hur näringslivet i kommunen utvecklas.

Kommunens styrelse, samtliga nämnders och förvaltningars möten och service till näringsidkare skall prioriteras. Näringslivsfrågorna är hela kommunens ansvar som tillsammans med näringslivet driver kommunens utveckling.

Kommunen ska tydliggöra och beskriva den kommunala processen inom viktiga områden för näringslivet, till exempel bygglov, planprocess, upphandling, tillsyn och tillstånd vilket verkar för en snabb, effektiv, serviceinriktad och enkel myndighetsutövning.

Ytterst ansvarar kommundirektör och näringslivschef tillsammans med samtliga förvaltningar för att genomföra strategin. Kommunens näringslivschef har ett övergripande uppdrag att samordna strategins genomförande; säkerställa att åtgärder och insatser genomförs, bland annat genom att koordinera och stödja arbetet.

2. Bemötande och attityder - en företagsvänlig kommun

Alla som företräder kommunen ska ha en positiv och hjälpsam attityd. Kommunens förvaltningar ska bistå näringsidkare på bästa sätt, var och en inom sitt kompetensområde.

I Bollebygds kommun ska det vara enkelt att driva företag, vilket är ledstjärnan för alla kontakter med företagen.

Alla möten med kommunen ska präglas av ett lösningsorienterat förhållningssätt och en sammanhållen kommun. Varje möte ska präglas av ett positivt bemötande, vi ska alltid ha kunden i fokus.

Bollebygds kommuns näringslivsarbete ska kännetecknas av följande värden:

- gott värdskap
- en snabb, enkel, tydlig, tillmötesgående, effektiv och samordnad myndighetsutövning
- främjande av tillväxt i befintliga företag
- samsyn mellan kommun och näringsliv om näringslivets betydelse och kommunens roll
- utvecklat samarbete och samverkan mellan kommunen och näringslivet och dess organisationer
- kunna erbjuda exploateringsbar industrimark både på kort och lång sikt
- underlätta företagande och inflyttning genom utveckling av infrastrukturfrågor
- stimulera nyföretagande och nyetableringar i kommunen
- främja förutsättningar för integration kopplat till arbetstillfällen och praktik

3. Fokusområden

3. 1 Attraktiv kommun

Bollebygds kommun är en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i. För att fler ska upptäcka detta behövs insatser för att öka marknadsföringen av kommunen, men även utveckla utbudet av aktiviteter och service. En viktig utgångspunkt är att samverka med lokala företagsledare, företagare och entreprenörer. Det är via dem som stor del av attraktionskraften skapas i form av service och utbud.

Hög kvalitet på skola, vård och omsorg är starkt förknippad med attraktionskraften för en kommun. Även ett rikt utbud på fritidsaktiviteter och kulturliv är viktiga för att lyckas skapa ökad attraktionskraft. Huvudprincipen för det operativa arbetet är att samverka och hitta effektiva sätt att marknadsföra kommunen utifrån ett brett medborgarperspektiv.

3. 2 Näringsliv och företag

En förutsättning för ett bra företagsklimat är ett bra samtalsklimat mellan kommunen och näringslivets olika parter. En väl fungerande dialog är en viktig förutsättning för att åstadkomma förbättringar och innebär att ständigt utveckla sättet att kommunicera och skapa forum för dialog. Öppenhet, respekt och tydlighet är bärande värdeord som ska präglade dialogens karaktär.

Kommunen är en viktig partner i samverkan med företag, intresseorganisationer och föreningar och kan bidra till att det skapas fler näringsidkare. Kommunen ska fungera som en aktiv katalysator. Små företag har ofta ett större behov av affärsutvecklingsstöd i form av exempelvis kompetensutveckling eller finansieringsmöjligheter.

Kommunen stimulerar utveckling genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att företag kan starta, växa och utvecklas vidare. Kommunen gör detta genom att, själv eller genom olika samarbetspartners, stimulera entreprenörskap, stödja nyföretagande, underlätta till exempel hantering av olika tillstånd samt genom att erbjuda stöd i olika tillväxtfaser.

Förmågan att attrahera företagarrämjande aktörer som universitet och högskolor på det regionala och nationella planet så att tjänster, kunskap och kapital kan stödja företagen på det lokala planet är av största vikt.

3.3 Mark

Kommunen strävar efter att ha god tillgång till mark för etablering och drift av företag. Alternativt ska kommunen verka för att privata intressen exploaterar mark för dessa ändamål. Planärenden och bygglov ska hanteras effektivt och med god framförhållning.

Det ska vara lätt att komma in som ny företagare i kommunen. Det ska finnas en enkel, tydlig och samordnad samhällsbyggnadsprocess som gör det lätt att hitta lediga lokaler och mark för etablering samt en proaktiv mark- och detaljplanering för att möjliggöra nya etableringar i kommunen.

3.4 Skola, utbildning och kompetensförsörjning

Kommunen ska arbeta för att öka tillgången på rätt utbildad arbetskraft och skapa ökade möjligheter till sysselsättning. Det handlar också om att utveckla samarbetet mellan grundskola, gymnasier, högskolor, universitet, näringsliv och andra aktörer. Kommunens skolelever ska ha kunskap om framtida yrkesval och arbetsmarknader.

4. Årliga handlingsplaner

Kommunen ska genom den i 4.1 nedan angivna mötesforum för näringslivsorganisationerna årligen upprätta en handlingsplan. De aktiviteter som beskrivs däri ska vara mätbara. Målen för kommunen, som berör näringslivsklimatet, ska finnas som en bilaga till handlingsplanen.

4.1 Näringslivsforum/näringslivsorganisationerna

Kommunstyrelsen är huvudansvarig för näringslivsstrategin. Ansvar och utförandet för olika delar av näringslivsstrategin kan beröra en eller flera nämnder.

Näringslivsforum/näringslivsorganisationerna ska bestå av följande;

- företrädare från näringslivsorganisationerna i kommunen
- företrädare från arbetstagarorganisationer
- kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsens 1:e vice ordförande, kommunstyrelsens 2:e vice ordförande
- bygg- och miljönämndens ordförande, bygg- och miljönämndens vice ordförande
- kommundirektör, näringslivschef, bygg- och miljöchef

Vid behov eller på begäran från ordinarie i näringslivsforumet ska annan person/funktion såsom presidium från annan nämnd, förvaltningschef från annan nämnd eller specifik tjänsteperson, adjungeras in.

Näringslivschef ansvarar för att kalla/bjuda in till mötena, dagordning samt hålla i mötena.

Näringslivsorganisationerna ska träffas fyra gånger per år och annars vid behov.

4.2 Uppföljning

Genom att tydligt koppla ihop näringslivsstrategin och handlingsplaner med kommunens system för styrning kan arbetet följas upp i delårsrapporter och årsredovisning.

Utbildningsnämnden

Johan Berntsson | Förvaltningschef
0734-64 72 14 | johan.berntsson@bollebygd.se

Dnr : **UN2024/229-3**

Kommunstyrelsen

Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 16 april 2024 att skicka ut förslag till reviderad näringslivsstrategi samt ny näringslivspolicy på remiss. Yttrande ska inkomma till kommunstyrelsen senast den 30 juni 2024.

I Utbildningsförvaltningen hantering av frågan har det missats att lyfta frågan för beslut om yttrande inom förutsatt tid.

Yttrande

Socialnämnden ser positivt på revideringen av näringslivsstrategin samt ny näringslivspolicy. Dessa ligger helt i linje med Utbildningsnämndens vilja att utveckla samverkan mellan nämndens verksamheter och näringslivet.

I övrigt har utbildningsnämnden ingenting att tillägga kring näringslivsstrategin och näringslivspolicyn.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Utbildningsnämnden

Eva Svantesson
Ordförande

Johan Berntsson
Förvaltningschef

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson | Utbildningschef
0734-64 72 14 | johan.berntsson@bollebygd.se

Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygd kommun – remiss

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden antar upprättat yttrande, daterad 2024-08-12, och skickar det vidare till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 16 april 2024 att skicka ut förslag till reviderad näringslivsstrategi samt ny näringslivspolicy på remiss. Yttrande ska inkomma till kommunstyrelsen senast den 30 juni 2024.

Näringslivsstrategin beskriver hur kommunen arbetar för att skapa bästa möjliga förutsättningar för entreprenörskap och för företag att starta, etablera sig och växa i vår kommun. Att entreprenörer, företagare och företagsledare etablerar och utvecklar sina företag i kommunen gör hela kommunen starkare. Det genererar fler arbetstillfällen och därmed inflyttning till kommunen. En fortsatt befolkningstillväxt skapar ökade skatteintäkter, vilket ger kommunen resurser för att utveckla skola, vård, omsorg och infrastruktur. Kommunens framtid hänger nära samman med hur näringslivet i kommunen utvecklas.

Utbildningsnämnden föreslås lämna bifogat yttrande till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygd kommun – remiss, tjänsteskrivelse, daterad 2024-08-12
- Yttrande angående näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygd kommun, daterad 2024-08-12
- § 52 KS Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygd kommun – beslut om remiss, SN2024/60-1
- Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygd kommun, UN2024/229

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Utbildningschef

6. Revisionens grundläggande granskning 2023 UN2024/144

Utbildningsförvaltningen

David Englund | Nämndsekreterare/utredare
0734-64 72 02 | david.englund@bollebygd.se

Utbildningsnämnden

Revisionens grundläggande granskning 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna svar på Revisionens grundläggande granskning 2023 och skickar det till kommunens revisorer.

Ärendet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Bollebygds kommun genomfört grundläggande granskning av kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse.

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Resultat

Efter revisorernas granskning av utbildningsnämnden lämnas följande rekommendationer för att utveckla verksamheten:

- Att utbildningsnämnden på ett tydligare sätt redovisar utfallet för samtliga verksamhetsmål samt tydliggör vilka åtgärder som avses vidtas vid bristande måluppfyllelse.

Utbildningsnämndens svar på revisorernas granskning

Utbildningsförvaltningen har under våren 2024 inlett ett arbete med att förbättra struktur och arbetssätt vad gäller uppföljning och rapportering av verksamhetsmål och åtgärder. En större tydlighet i arbetet med verksamhetens planering och genomförande kopplas till den struktur som verksamhetsplaneringssystemet Stratsys bidrar med, där en helt ny planerings- och uppföljningskedja kommer att byggas upp. Detta gör det möjligt att hålla arbetet med nämndens mål mer aktivt. Utifrån den nya tydligare uppföljningen kommer en kontinuerlig och fördjupad dialog med nämnden att hållas, för att i högre utsträckning uppnå verksamhetsmålen.

Regelbunden uppföljning och rapportering till nämnd görs som tidigare fem gånger per år, med löpnade dialog däremellan. Med den uppdaterade strukturen som arbetas fram under 2024/2025 ser förvaltningen att utbildningsnämnden på ett mycket tydligare sätt kommer att kunna redovisa både utfall och åtgärder vid bristande måluppfyllelse.

Beslutsunderlag

- Revisionens grundläggande granskning 2023, tjänsteskrivelse 2024-06-17
- Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Skickas till

Kommunens revisorer

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Utbildningschef

David Englund

Nämndsekreterare/utredare

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Bollebygds kommun

April 2024

Projektledare: Marie Lindblad
Projektmedarbetare: Henric Eliasson

Innehållsförteckning

Sammanfattning	03
Inledning	06
Kommunstyrelsen	08
Samhällsbyggnadsnämnden	13
Socialnämnden	18
Utbildningsnämnden	23
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	28

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	Kommunstyrelsen	Samhällsbyggnadsnämnden	Socialnämnden	Utbildningsnämnden
Ändamålsenlighet	Grön	Gul	Grön	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Röd	Grön	Grön
Intern kontroll	Grön	Gul	Grön	Grön

Rekommendationer

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Att utbildningsnämnden på ett tydligare sätt redovisar utfallet för samtliga verksamhetsmål samt tydliggör vilka åtgärder som avses vidtas vid bristande måluppfyllelse.
- Att samhällsbyggnadsnämnden säkerställer att åtgärder vidtas för att nå såväl de verksamhetsmässiga som ekonomiska målen.

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisions sed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Kommunestyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2023
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsens verksamhet bedöms ha bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontroll bedöms som tillräcklig.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja. Kommunstyrelsen antog en verksamhetsplan för 2023 vid sammanträdet 2023-01-24 - §14
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja. Kommunstyrelsen antog en budget för 2023 vid sammanträdet 2023-01-24 - §14
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Ja. Målen för kommunstyrelsens verksamhet anges i verksamhetsplan och budget för 2023. Totalt nio specifika verksamhetsmål har antagits. Målen har fastställts av kommunfullmäktige.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Ja. Målen för styrelsens ekonomi anges i verksamhetsplan och budget för 2023. Totalt två specifika finansiella mål har antagits: <ul style="list-style-type: none"> • Resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag. • Kommunens egenfinansieringsgrad som andel av investeringar
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Ja. De finansiella målen har tillhörande nyckeltal för att mäta måluppfyllelsen. Verksamhetsmålen är i flera fall formulerade som aktiviteter som ska genomföras.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet "Styrmodell för Bollebygds kommun" tydliggörs hur nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161 Vi har inte kunnat verifiera att styrelsen fattat beslut om hur återrapportering till styrelsen ska ske.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Gul	I delårsrapport per 2023-08-31 redovisas endast prognostiserat resultat för fyra av styrelsens verksamhetsmål upp. Styrelsens ekonomiska mål följs inte upp i delårsrapporten. Dock lämnas en prognos för helåret 2023 på +2,0 mnkr. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-26 - §157
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I delårsrapporten följs inte alla verksamhetsmål upp. För de mål som följs upp redovisas vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå målen. I styrelsens årsredovisning för 2023 bedöms åtta av nio verksamhetsmål uppnås.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I delårsrapporten per 2023-08-31 redovisas inte någon prognos för styrelsens ekonomiska mål. Dock lämnas en prognos för helåret 2023 på +2,0 mnkr. Styrelsen har därmed vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans. I den kommunövergripande årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse på +1,6 mnkr.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Ja. Styrelsen uppnår åtta av nio verksamhetsmål. Ett mål bedöms som delvis uppnått.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Ja. I styrelsens årsredovisning för 2023 bedöms de ekonomiska målen uppnådda under 2023. Utöver detta redovisar styrelsen ett positivt resultat på + 2,8 mnkr under 2023. I den kommunövergripande årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse på +1,6 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämndens verksamhet har delvis bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2023
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Nämndens verksamhet har inte bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Nämndens interna kontroll under 2023 bedöms som delvis tillräcklig.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation:

- Att samhällsbyggnadsnämnden säkerställer att åtgärder vidtas för att nå såväl de verksamhetsmässiga som ekonomiska målen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en verksamhetsplan för 2023 vid sammanträdet 2023-01-23 -§3
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en budget för 2023 vid sammanträdet 2023-01-23 -§3
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Målen för nämndens verksamhet anges i verksamhetsplan och budget för 2023. Totalt fem nämndspecifika verksamhetsmål har antagits. Målen har fastställts av kommunfullmäktige.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Ja. Nämnden har antagit en budget för 2023. Antagen budget räknas som finansiellt mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Ja, verksamhetsmålen och de finansiella målen för samhällsbyggnadsnämnden kan anses mätbara.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	Röd	I dokumentet: Styrmodell för Bollebygds kommun, anges att nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161. Vi har inte kunnat verifiera att nämnden fattat beslut om hur återrapportering till nämnden ska ske.
a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Ja. Nämndens delårsrapport per 2023-08-31 följer upp verksamhetsmålen. Delårsrapporten följer upp det ekonomiska utfallet.
b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Gul	Delvis. I delårsrapporten per 2023-08-31 bedöms tre av fem verksamhetsmål uppnås under 2023. Två av fem mål bedöms delvis uppnås. Granskningen kan inte verifiera att några tydliga åtgärder har vidtagits. I årsredovisningen följs samtliga av nämndens verksamhetsmål upp. Tre mål bedöms som uppfyllda, ett mål som delvis uppfyllt och ett som ej uppfyllt.
c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	I nämndens delårsrapport redovisas ett negativt resultat om -1,1 mnkr under perioden jan-aug 2023. Dock lämnas en helårsprognos för nämndens ekonomi för 2023 på 0 mnkr i budgetavvikelse. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-25 - §129 Enligt nämndens årsredovisning för 2023 redovisas en negativt budgetavvikelse på -7,8 mnkr för helåret. Utifrån det större negativa utfallet för helåret har nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för en ekonomi i balans.
d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?		

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I årsredovisningen följs samtliga av nämndens verksamhetsmål upp. Tre mål bedöms som uppfyllda, ett mål som delvis uppfyllt och ett som ej uppfyllt.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Enligt nämndens årsredovisning för 2023 redovisas en negativt budgetavvikelse på -7,8 mnkr för helåret.

Socialnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig under 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en verksamhetsplan för 2023 vid sammanträdet 2023-01-17 - 2§
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en budget för 2023 vid sammanträdet 2023-01-17 - 2§
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Ja. För nämndens verksamhet har fem mål formulerats med tillhörande aktiviteter för att uppnå målen. Utöver detta har nämnden fått två utredningsuppdrag av fullmäktige att genomföra under 2023.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Ja. Nämnden har antagit en budget för 2023. Antagen budget räknas som finansiellt mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Ja. Både verksamhetsmålen och de finansiella målen bedöms som mätbara.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet: Styrmodell för Bollebygds kommun, anges att nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161 Vi har inte kunnat verifiera att nämnden fattat beslut om hur återrapportering till nämnden ska ske.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	I delårsrapport per 2023-08-31 redovisas resultat för nämndens verksamhetsmål. En redovisning av nämndens ekonomi för delåret samt en prognos för helåret 2023 lämnas. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-19 - §87.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I nämndens delårsrapport per 2023-08-31 bedöms fyra av fem verksamhetsmål uppnås under 2023. Ett mål bedöms delvis uppnås. För det mål som delvis uppnås redovisas planerade åtgärder för att uppnå målet för helåret 2023. I nämndens årsredovisning bedöms tre av fem verksamhetsmål uppnådda, medan två bedöms som delvis uppnådda.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Enligt nämndens delårsrapport per 2023-08-31 prognostiseras en positiv budgetavvikelse på +5,5 mnkr under 2023. I nämndens årsredovisning redovisas en positivt budgetavvikelse på +3,2 mnkr för helåret 2023. Nämnden bedöms därmed ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Ja. Nämnden redovisar tre av fem verksamhetsmål som uppnådda under 2023. Två verksamhetsmål bedöms som delvis uppfyllda,
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I nämndens årsredovisning redovisas en positivt budgetavvikelse på +3,2 mnkr för helåret 2023. Nämnden bedöms därmed ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Utbildningsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämndens verksamhet har delvis bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig under 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation:

- Att utbildningsnämnden på ett tydligare sätt redovisar utfallet för samtliga verksamhetsmål samt tydliggör vilka åtgärder som avses vidtas vid bristande målpuppfyllelse.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en verksamhetsplan vid sammanträdet 2022-12-14 -§96
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en budget vid sammanträdet 2022-12-14 - §96
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	<p>Ja. Totalt sex verksamhetsmål för utbildningsnämnden finns formulerade i den antagna verksamhetsplanen, som antagits av fullmäktige:</p> <p>I nämndens verksamhetsplan finns även två mål som tagits fram av nämnden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förutsättningarna för undervisningens kvalitet ska förbättras. • Bollebygds kommun ska vara en kommun som erbjuder förutsättningar för ett jämlikt och berikande kultur- och fritidsutbud för hela befolkningen i livets alla skeden.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Ja, nämnden har antagit en budget för 2023. Antagen budget räknas som ekonomiskt mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Ja. Nämndens verksamhetsmål har tillhörande metoder och strategier för att mäta måloppfyllelsen. Nämndens budget följs upp genom analys av det ekonomiska utfallet per delår och helår.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	<p>I dokumentet: Styrmodell för Bollebygds kommun, anges att nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161</p> <p>Vi har inte kunnat verifiera att nämnden fattat beslut om hur återrapportering till nämnden ska ske.</p>
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	<p>I delårsrapport per 2023-08-31 redovisas både resultaten kring verksamhetsmålen och utfall mot budget vid 2023-08-31 samt en prognos för helåret 2023. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-20 - §62</p>
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	<p>I delårsrapport per 2023-08-31 framgår att nämnden upprättat enhetsplaner för att utveckla måluppfyllelsen. Nämndens två verksamhetsmål bedöms delvis uppfyllas under 2023. Av fullmäktiges mål följs två upp i delårsrapporten som uppfyllda.</p> <p>Vi har inte identifierat några åtgärder för att höja måluppfyllelsen i anslutning till hantering av delårsrapport.</p> <p>I nämndens årsrapport för 2023 bedömer kommunen två av fullmäktiges mål som uppnådda. Det är genomgående svårt att av årsrapporten utröna graden av måluppfyllelse för övriga mål, då inga tydliga bedömningar görs.</p> <p>För de två mål som antagits av nämnden redovisas ingen statistik för 2023.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	<p>I nämndens delårsrapport år 2023 prognostiseras en positiv budgetavvikelse på +2,4 mnkr för helåret 2023.</p> <p>I nämndens årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse på +5,4 mnkr. Nämnden bedöms därför ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans.</p>
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p>I nämndens årsrapport för 2023 bedömer kommunen två av fullmäktiges mål som uppnådda och en som delvis uppnådd.</p> <p>För de två mål som antagits av nämnden redovisas ingen statistik för 2023.</p>
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>I nämndens årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse på +5,4 mnkr.</p>

Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor

Revisionsfråga	KS	SBN	SN	UN
1. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?				
2. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?				
3. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?				
4. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?				
5. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?				
6. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?				
7. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?				
8. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?				
9. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?				
10. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?				
11. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?				

Fördjupning - ledamöters deltagande på sammanträden

Den grundläggande granskningen har ett lite tillägg gällande att undersöka om det finns brister i ledamöters deltagande på sammanträden och om detta riskerar medföra att arvode utbetalas utan att deltagande i sammanträden sker.

Av arvodesregler för Bollebygd kommun framgår att arvode utgår enligt följande:

Årsarvode - till KF-presidium, KS-presidium, till nämndernas presidier samt till revisorerna.

Förrättningsarvode utgår om ledamot kallats till:

- a. sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper, liksom revisorernas sammanträden
- b. presidiemöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
- c. sammankomst med kommunal samrådsinstans/intressentsammansatt instans

Förrättningsarvodet är för år 2024 532,73 kr/timme för första timmen och därefter 152,21 kr/påbörjad halvtimme.

Fördjupning - ledamöters deltagande på sammanträden

Utifrån protokollsgranskning har vi identifierat frånvaro för valda ledamöter i styrelsen och nämnder. Nedan redovisas de ledamöter som har haft en mer omfattande frånvaro under 2023 (antal frånvarande möten av det totala antalet nämndsammanträden)

Fredrik Olofsson, Kommunstyrelsen (7/11)

Peter Rosholm, Utbildningsnämnden (5/10)

Emelie Nilsson, Samhällsbyggnadsnämnden (4/12)

Jesper Berens Samhällsbyggnadsnämnden (5/12)

Ingen av dessa ledamöter har ingått i ett presidium och har därför inte haft något årsarvode.

2024-04-24

Marie Lindblad

Uppdragsledare

Marie Lindblad

Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Bollebygds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-09-xx. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Från: tommy.andersson@bollebygd.se
Till: utbildningsnamnden@bollebygd.se
Cc:
Bcc:
Ärende: VB: Grundläggande granskning samt missiv
Skickat: 2024-04-30 07:00:32
Bilagor: Bollebygds kommun - Grundläggande granskning 2023.pdf; Missiv-grundläggande-granskning-2023-Bollebygd-signed-7286530.pdf
Inbäddade bilagor: image001.png

Hej

För kännedom, meddelas till nämnd men ska ej upp till beslut. Svar till revisionen på revisionsrapporten senast 30 augusti.

Med vänlig hälsning

Tommy Andersson
Registrator
Administrativa avdelningen
Kommunstyrelseförvaltningen
Bollebygds kommun

Tfn: 0734-64 70 30

Tfn växel: 033-23 13 00

E-post: tommy.andersson@bollebygd.se

Webbplats: www.bollebygd.se

De personuppgifter som du lämnar till oss behandlas i enlighet med [dataskyddsförordningen](#) och [lagen om offentlighet och sekretess](#). Mer information om vad detta innebär för dig hittar du på [kommunens hemsida](#).

Från: Marie Lindblad (SE - ASR) <marie.lindblad@pwc.com>

Skickat: den 25 april 2024 16:26

Till: Funktionsadress Kommunstyrelsen <kommunstyrelsen@bollebygd.se>

Ämne: Grundläggande granskning samt missiv

Hej!

Översänder den grundläggande granskningen (Samma som ni fick till KF-utskicket) samt missiv till granskningen för er diarieföring samt delgivning till respektive nämndsdiarium. Hoppas att det fungerar för er, har för mig att det var så vi sa att rutinerna skulle vara.

/Marie

--

Marie Lindblad

PwC | Public Sector | Certifierad kommunal revisor | Rådgivare offentlig sektor

Direkt: +46 (0)10 2130228 | Mobil: +46 (0)709 292231

Email: marie.lindblad@pwc.com

PwC Sverige

Box 4009, 203 11 Malmö | Anna Lindhs plats 4

www.pwc.se

The information transmitted is intended only for the person or entity to which it is addressed and may contain confidential and/or privileged material. Any review, retransmission, dissemination or other use of, or taking of any action in reliance upon, this information by persons or entities other than the intended recipient is prohibited. If you received this in error, please contact the sender and delete the material from any computer. E-mail transmission cannot be guaranteed to be secure or error-free as information could be intercepted, corrupted, lost, destroyed, arrive late or incomplete, or contain viruses. The sender therefore does not accept liability for any errors or omissions in the contents of this message, which arise as a result of e-mail transmission. Also, please note that any views or opinions presented in this email are solely those of the author and do not necessarily represent those of the company.

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Revisorerna

2024-04-24

Till
Utbildningsnämnden
Teknik- och servicenämnden
Bygg- och miljönämnden, för kännedom
Socialnämnden, för kännedom
Kommunstyrelsen, för kännedom
Kommunfullmäktiges presidium, för
kännedom

Grundläggande granskning 2023

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Bollebygds kommun genomfört grundläggande granskning av kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras: *Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?*

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar:

Granskningsområde	Kommunstyrelsen	Samhällsbyggnadsnämnden	Socialnämnden	Utbildningsnämnden
Ändamålsenlighet	Grön	Gul	Grön	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Röd	Grön	Grön
Intern kontroll	Grön	Gul	Grön	Grön

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Att utbildningsnämnden på ett tydligare sätt redovisar utfallet för samtliga verksamhetsmål samt tydliggör vilka åtgärder som avses vidtas vid bristande måluppfyllelse.
- Att samhällsbyggnadsnämnden säkerställer att åtgärder vidtas för att nå såväl de verksamhetsmässiga som ekonomiska målen.

Kommunens revisorer beslutade den 24 april 2024 att överlämna ovan rubricerad rapport till kommunstyrelsen, socialnämnden, utbildningsnämnden, teknik- och servicenämnden samt miljö- och byggnämnden. Kommunens revisorer önskar svar från utbildningsnämnden samt teknik- och servicenämnden om vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommer i rapporten samt dess rekommendationer senast den 30 augusti 2024.

KOMMUNENS REVISORER

Göran Nordh
Ordförande

Deltagare

BOLLEBYGDS KOMMUN 212000-2973 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: GÖRAN NORDH

Göran Nordh

2024-04-24 17:01:09 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

BOLLEBYGDS
KOMMUN

7. Lokalresursplan 2024-2034 UN2024/158

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson | Förvaltningschef
0734-64 72 14 | johan.berntsson@bollebygd.se

Utbildningsnämnden

Remissvar, lokalresursplan 2025-2034

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar godkänna bifogat remissvar och skicka det till Kommunstyrelsen

Ärendet

Lokalresursplanering en grundbult för att effektivt hantera kommunens tillväxt och möta behovet av kommunal service över tid. Uppdraget omfattar en årlig samordning av verksamhetsplanering samt planering av kommunens lokalanvändning. Syftet med lokalresursplanen är att erhålla en överskådlig och samlad plan för både nuvarande och framtida lokaler, samt att få gemensam förståelse för verksamheternas kommande behov.

Bollebygds kommun ska sträva efter att ha lämpliga lokaler som stödjer, utvecklar och främjar verksamheternas mål. Lokalerna som kommunen har till sitt förfogande bör vara funktionella, hälsosamma och säkra; samtidigt som hänsyn tas till finansiell påverkan.

Lokalresursplanen utarbetas av lokalstrateg som får stöd av lokalgruppen - där samtliga nämnder har en representant.

Lokalresursplanen lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med budgetarbetet för politisk hantering och beslut. Lokalresursplanen är ett strategiskt dokument och ligger till grund för kommunens långsiktiga investeringsplanering. Planen revideras årligen i samband med budgetprocessen.

Kommunstyrelsen har skickat förslag på Lokalresursplan 2025-2034 på remiss till facknämnderna som ska yttra sig om förslaget senast i augusti 2024. Fokus ska särskilt ligga på nämndens egna avsnitt i planen.

I lokalresursplanen lyfts följande lokalbehov fram kopplat till Utbildningsnämndens verksamheter;

- Ny skola, allaktivitetshall samt förskola i centrala Bollebygd.
- Förskola, skola och bibliotek i Olsfors.

Behov och underlag för dessa tillkommande lokaler är väl förankrat hos Utbildningsnämndens verksamheter och svarar väl upp mot förväntningar.

När det gäller allaktivitetshallen finns ett stort behov hos kommunens föreningar då det är svårt att få tider med de hallar som finns tillgängliga i dagsläget. När det gäller schemaläggning för skolans undervisning i ”Idrott- och hälsa” är det redan i dagsläget svårt att få ihop det så ny allaktivitetshall kommer ge skolan avsevärt bättre förutsättningar för flexibilitet i schemaläggning.

Gällande projekten i Olsfors ser vi att skola-bibliotek ska ses som ett projekt och anpassning och eventuell utbyggnad av Söråns förskola som ett eget projekt som kan hanteras efter fördjupad analys av befolkningsprognosen.

Ekonomiska förutsättningar

Att bygga och förvalta lokaler är kostsamt men nödvändigt för kommunen. Det är av största vikt att de lokalprojekt som ska genomföras har täckning i den långsiktiga investeringsplanen.

Barnkonsekvensanalys

Skollokaler har en betydande inverkan på barns utbildning och välmående. Välunderhållna, säkra och pedagogiskt anpassade lokaler skapar en positiv inlärningsmiljö som främjar både kognitiv och social utveckling. Därför är det viktigt att investera i och kontinuerligt förbättra skolans fysiska miljö för att säkerställa att alla barn har möjlighet att nå sin fulla potential.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse UN2024/

Förslag Lokalresursplan 2025-2034

Lokalresursplan 2025-2034 – beslut om remiss

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Förvaltningschef

§47

UN2024/158

Lokalresursplan 2024-2034

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar att bordlägga ärendet till kommande sammanträde.

Ärendet

Lokalresursplanering en grundbult för att effektivt hantera kommunens tillväxt och möta behovet av kommunal service över tid. Uppdraget omfattar en årlig samordning av verksamhetsplanering samt planering av kommunens lokalanvändning. Syftet med lokalresursplanen är att erhålla en överskådlig och samlad plan för både nuvarande och framtida lokaler, samt att få gemensam förståelse för verksamheternas kommande behov.

Bollebygds kommun ska sträva efter att ha lämpliga lokaler som stödjer, utvecklar och främjar verksamheternas mål. Lokalerna som kommunen har till sitt förfogande bör vara funktionella, hälsosamma och säkra; samtidigt som hänsyn tas till finansiell påverkan.

Lokalresursplanen utarbetas av lokalstrateg som får stöd av lokalgruppen - där samtliga nämnder har en representant.

Lokalresursplanen lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med budgetarbetet för politisk hantering och beslut. Lokalresursplanen är ett strategiskt dokument och ligger till grund för kommunens långsiktiga investeringsplanering. Planen revideras årligen i samband med budgetprocessen.

Kommunstyrelsen har skickat förslag på Lokalresursplan 2025-2034 på remiss till facknämnderna som ska yttra sig om förslaget senast i augusti 2024. Fokus ska särskilt ligga på nämndens egna avsnitt i planen.

I lokalresursplanen lyfts följande lokalbehov fram kopplat till Utbildningsnämndens verksamheter:

- Ny skola, allaktivitetshall samt förskola i centrala Bollebygd.
- Förskola, skola och bibliotek i Olsfors.

Behov och underlag för dessa tillkommande lokaler är väl förankrat hos Utbildningsnämndens verksamheter och svarar väl upp mot förväntningar.

När det gäller allaktivitetshallen finns ett stort behov hos kommunens föreningar då det är svårt att få tider med de hallar som finns tillgängliga i dagsläget. När det gäller schemaläggning för

skolans undervisning i ”Idrott- och hälsa” är det redan i dagsläget svårt att få ihop det så ny allaktivitetshall kommer ge skolan avsevärt bättre förutsättningar för flexibilitet i schemaläggning.

Gällande projekten i Olsfors ser vi att skola-bibliotek ska ses som ett projekt och anpassning och eventuell utbyggnad av Söråns förskola som ett eget projekt som kan hanteras efter fördjupad analys av befolkningsprognosen.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna bifogat remissvar och skicka det till Kommunstyrelsen.

Ledamöters förslag till beslut

Robert Hallgren (FR) yrkar på att följande tillägg görs i remissvaret angående allaktivitetshall:

När det gäller allaktivitetshallen är behovet akut och av största vikt för kommunens föreningar. Det är i dagsläget extremt svårt att få tillgång till tillräckliga tider i de befintliga hallarna, vilket allvarligt begränsar deras verksamhet. För skolans del, är schemaläggningen för ”Idrott- och hälsa” redan nu mycket problematisk, och en ny allaktivitetshall är helt nödvändig för att skolan ska kunna erbjuda en flexibel och adekvat undervisning. Utan denna utbyggnad riskerar både föreningarnas och skolans aktiviteter att kraftigt begränsas. Ur både skolans perspektiv och ett generellt folkhälsoperspektiv yrkar vi på att allaktivitetshallen prioriteras och att färdigställandet genomförs skyndsamt.

Peter Rosholm (S) föreslår att ärendet bordläggs och avgörs på kommande sammanträde.

Ajournering

Mötet ajourneras kl 17.13 - 17.22 för överläggningar.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns 3 förslag, varav ett förslag om bordläggning. Ordföranden frågar först om ärendet ska bordläggas eller avgöras på dagens sammanträde, och finner att ärendet bordläggs.

Omröstning begärs och ska verkställas. Följande beslutsgång godkänns vid omröstningen: ja-röst för bifall och nej-röst för avslag av förslag om bordläggning av ärendet.

Omröstningsresultat

Med 6 ja-röster mot 1 nej-röst beslutar utbildningsnämnden att bordlägga ärendet till kommande sammanträde. Omröstningslista finns i anslutning till paragrafen i protokollet.

Beslutsunderlag

- Lokalresursplan 2025-2034
- Lokalresursplan 2025-2034 – beslut om remiss
- §67 KSAU Lokalresursplan 2025-2034 – beslut om remiss
- Svar på remiss, lokalresursplan 2025-2034

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Voteringslista: §47

Ärende: Lokalresursplan 2024-2034, UN2024/158

Voteringslist(or)

Votering om bordläggning

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Eva Svantesson (M), ordförande	X		
Lisette Vermeulen (SD), vice ordförande	X		
Fredrik Drugge (M), ledamot	X		
Carina Svensson (S), ledamot	X		
Peter Rosholm (S), ledamot	X		
Jessica Strandberg (KD), ledamot	X		
Robert Hallgren (FR), ledamot		X	
Resultat	6	1	0

Lokalresursplan 2025-2034

Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

Inledning	2
1. Utvärdering tidigare lokalresursplan	3
2. Befolkningsprognos	4
2.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen	5
3. Roller, ansvar och organisering	5
4. Lokalresursplan – processer	7
5. Nämnderna och deras lokalbehov	9
5.1 Utbildningsnämnden	9
5.2 Socialnämnden	12
5.3 Teknik- och servicenämnden	14
5.4 Kommunstyrelsen & Bygg- och miljönämnden	14
5.5 Kontorsplatser - övergripande	15
6. Analys samt behov av revidering	16
7. Bilagor	17
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad).....	17
Bilaga 2 – Status för projekt i långsiktig investeringsplan (exkl. VA).....	23
Bilaga 3 – Processkarta för kommunalt byggande.....	24
Bilaga 4 – Återkommande svar, Workshop nytt kommunhus.....	25

Inledning

Lokalresursplanen (LRP) är fundamental för att kommunens strategiska planering ska flyta på smidigt och för att säkerställa samsyn och transparens i kommunens framtidsutveckling. Dokumentet syftar till att skapa en översikt av kommunens lokalbehov samt en inriktning för det framtida fastighetsstrategiska arbetet.

Förändringar i behovet mellan åren attribueras främst till förändringar i befolkningsprognosen. I samband med att kommunens demografiska sammansättning skiftar, förändras också behovet av lokaler. För att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande behöver kommunen vara flexibel, tänka långsiktigt och kunna anpassa lokaler efter verksamheternas behov. Detta kräver en väl definierad och kommunicerbar process som skapar utrymme för dialog och samarbete mellan nämnderna och förtroendevalda. -En av de största utmaningarna är att med rimliga medel, utan att försämra kvalitén, kunna ställa om, utöka eller minska lokaler i takt med att verksamheternas behov förändras.

Förstudier, lokaliseringsutredningar samt tillgång till byggbar mark och antagna detaljplaner är grundbultar för att kunna planera framåt. För att kommunen ska kunna skapa en tydlig framtidsutveckling är det viktigt att LRP kopplas till andra kommunala dokument och riktlinjer, såsom kommunstyrelsens planprioritering samt kommunens bostadsförsörjningsprogram och översiktsplan. En strategisk planering på alla nivåer är nödvändig för att möta behoven i LRP och säkerställa framdrift i projekten. Planen revideras årligen i samband med budgetprocessen för att säkerställa att den är uppdaterad.

Om det konstateras behov av lokaler som inte kan lösas inom det befintliga beståndet, ska detta lyftas i LRP där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till den långsiktiga investeringsplanen.

Genom långsiktig och aktiv lokalplanering kan kommunen säkerställa att verksamheterna har nödvändiga lokalresurser vid rätt tidpunkt, på ett kostnadseffektivt sätt.

1. Utvärdering tidigare lokalresursplan

Efter granskning av föregående års LRP har några svagheter identifierats. Dessa har åtgärdats för att säkerställa att framtida projekt bättre matchar prognoserna och LRP blir ett renare och tydligare dokument.

Först och främst har planen kortats ner för att göra den lättare ta till sig. Planen behandlar numera främst process, behov och framtid. Avsnitt som berör bakgrund och övrig information om nämnderna har tagits bort eller komprimerats. Illustrationer och modeller har gjorts om för att ytterligare främja möjligheten att snabbt tillgodose sig information.

Ytterligare en identifierad svaghet är bristande kunskap och/eller förväntningar om plan- och byggprocessen; vilket har lett till att planering av projekt inte stämt överens med utfall och bidragit till otydlighet i rollfördelningen i tidiga skeden av projekt. För att åtgärda detta har processkartan för kommunalt byggande uppdaterats och strategiska fastighetsenheten tagit ett samlat grepp kring projektens tidiga skeden.

En annan identifierad svaghet är prioriteringslistan; eftersom en antagen plan innebär att förvaltningarna arbetar med projekten som beslutats i linje med den långsiktiga investeringsplanen, finns det inget direkt behov av att prioritera projekten emellan varandra. I vilken ordning projekten genomförs styrs främst genom politisk ambition och förväntad demografisk utveckling vilket sammanfattas i investeringsbudgeten. Därför blir dialogen mellan tjänsteperson och förtroendevald mycket viktig.

Lokalgruppen (som under lokalstrategens ansvar, till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler) träffas fortsatt en gång per kvartal under ansvaret av lokalstrateg för att säkerställa att planen uppdateras löpande och planen är väl förankrad inom organisationen. Utöver detta har strategiska fastighetsenheten (som består av projektledare bygg, lokalstrateg, plan- och exploateringschef samt ekonomichef) löpande uppföljning av alla projekt som ligger i planen.

Som relativt liten kommun skapar svängningar i befolkningsprognosen en volatilitet som kan påverka en väsentlig del av kommunens ekonomi; på ett enstaka år kan behov vända från akut till relativt lugnt och vice versa. Det leder till en stor utmaning i att ta kloka, genomtänkta beslut som inte skadar kommunens finansiella ställning. För att undvika ekonomiska skador till följd av dessa parametrar behöver beslut underbyggas med mångfacetterade analyser. Bollebygd är en kommun med god tillväxttakt; tillväxten är dock inte linjär utan kraftigt beroende av byggplaner och konjunktur.

Ytterligare en faktor som påverkar planeringen, men som inte är direkt länkad till den tidigare planen, som också bör tas hänsyn till är ränte- och byggkostnadsläget. Senaste årens förändringar har resulterat i att projekt över lag innebär en ökad finansiell risk för kommunen då entreprenörernas ekonomiska ställning över lag försämrats. Samtidigt innebär ett minskat byggande att kommunen får bra anbud på de byggnationer som annonseras.

2. Befolkningsprognos

De senaste åren har prognoserna stämt relativt bra när hänsyn har tagits till hur många bostäder som faktiskt byggts, däremot har byggnationen i många fall överskattats vilket i sin tur har lett till att befolkningsutfallet har blivit betydligt lägre än prognosen.

När byggnationer försenas dämpas befolkningsökningen, det påverkar framför allt tillväxten av invånare i åldrar som bildar familj och skaffar barn. Därför behöver planering av antal platser i förskola och skola göras med hänsyn till planerad byggnation, i stället för att enbart lita på den trendbaserade befolkningsprognosen. När det gäller äldreomsorgen påverkas dock det bedömda behovet inte i särskilt stor utsträckning då flyttströmmarna bland äldre är mycket lägre. I Bollebygd kommer, precis som för riket i stort, antalet personer över 80 år öka kraftigt under kommande år. Behovet av äldreomsorg kommer att förändras och om tio år förväntas Bollebygds kommun att ha cirka 300 fler invånare som är över 80 år. De befolkningsprognoser som presenteras i denna plan är trendbaserade och bygger på antaganden utifrån utfallet för de tre senaste åren i kombination med prognoser för riket i stort gällande, exempelvis barnafödandet.

Befolkningens förväntade utveckling 2024–2033

Under prognosperioden 2024–2033 prognostiseras folkmängden i Bollebygds kommun öka med 488 invånare, från 9 733 till 10 221 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 61 personer per år och födelsenettot -12 personer per år. **Totalt ger detta en positiv förändring om 49 personer per år.** Antalet barn som föds förväntas bli 81 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 94 personer.

2.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen

Befolkningsprognosen är en viktig faktor i lokalplaneringen. En ökning av befolkningen innebär vanligtvis att efterfrågan på infrastruktur och tjänster ökar, medan en minskning likaså ofta leder till minskad efterfrågan och behov av anpassningar. För att säkerställa att lokalplaneringen är hållbar, effektiv och väl anpassad till behoven är det viktigt att ta hänsyn till befolkningsprognosens effekter på lång sikt samt vilka konsekvenser dessa kan ha för den lokala samhällsutvecklingen.

Genom att lägga grunden för arbetet med LRP med en pålitlig befolkningsprognos skapas förutsättningar för en väldimensionerad och hållbar lokalplanering.

3. Roller, ansvar och organisering

Kommunstyrelsen har det övergripande kommungemensamma ansvaret för att styra och samordna kommunens förvaltningar samt övergripande ansvar för kommunens strategiska lokalresursplanering. Under kommunstyrelsen ligger från och med 2024 även *Strategisk fastighet* samt *Plan- och exploatering*. Det innebär att Kommunstyrelsen tagit över såväl projektledarskapet för investeringarna som beslutas i LRP som planarbetet för att säkerställa byggbar mark.

Teknik- och servicenämnden Förvaltar kommunens fastigheter och ytor. Större åtgärder görs genom reinvesteringar men nämnden ansvarar inte för genomförandet av projekten som beslutas i LRP. Nämnden upplåter lokaler åt kommunens verksamheter och svarar för den operativa planeringen i samverkan med nyttjande verksamheter. Nämnden ansvarar även för in- och uthyrning av externa lokaler.

Alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning. Nämnderna beskriver behovet av ny- eller ombyggnation. För att lyfta ett behov ska analyser som bygger på underlag utifrån statistik och/eller befolkningsprognos finnas. Behov förmedlas genom nämndernas representanter i Lokalgruppen.

Lokalgruppen har, under lokalstrategens ansvar, till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler. Medlemmarna i gruppen ska löpande hålla sig informerade om respektive nämnds behov av lokaler, bland annat sett till befolkningsutveckling, samlad statistik och erfarenhet av utfall över tid. Nämnderna analyserar och beskriver behovet av verksamhetslokaler inför revidering av LRP.

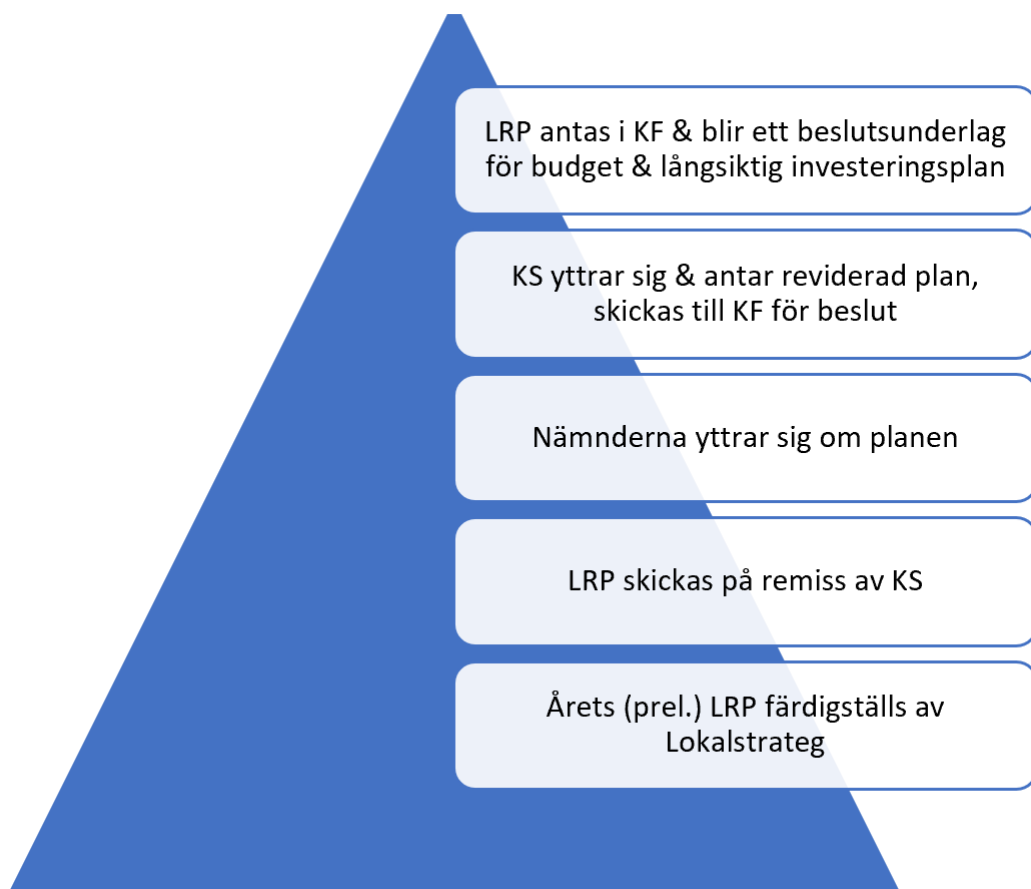
Bollebygds kommun ska genom samverkan tillhandahålla ändamålsenliga och resurseffektiva verksamhetslokaler samt upprätthålla en balans mellan lokalbehov och det tillgängliga lokalbeståndet i form av egna och inhyrda lokaler. Kommunen ska i huvudsak äga de fastigheter som långsiktigt behövs för kärnverksamheterna, under förutsättning att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Det kan också ha betydelse att äga om en fastighet har ett kulturhistoriskt värde, strategiskt läge eller liknande. Undantag kan göras för fastigheter där det finns särskilda skäl. Fastigheter, lokaler och andra resurser som ägs eller disponeras av Bollebygds kommun är gemensamma resurser. Vid förändringar i innehav eller användning ska kommunnyttan sättas före intresset hos enskild verksamhet. Det åligger samtliga verksamheter att bidra till en effektiv lokalanvändning och medverka till att utrymmen kan frigöras för annan användning eller avveckling. Fastigheter, lokaler och bostäder som inte behövs långsiktigt för Bollebygds kommuns verksamheter ska avvecklas, undantag kan till exempel vara om fastigheten har

ett kulturhistoriskt värde. Avveckling av fastigheter görs av verksamheten efter samråd och skriftligt godkännande från fastighetsstrategiska enheten.

Varje verksamhet inom Bollebygds kommun ansvarar för verksamheten som bedrivs i lokalen och betalar för sin lokalanvändning via internhyra. Internhyrorna är självkostnadsbaserade och utformade så att hyresgrundande kostnader kan särskiljas. Fastighetsenheten ansvarar med stöd av ekonomiavdelningen för beräkning av internhyrorna.

4. Lokalresursplan – processer

Processen nedan illustrerar framtagande av LRP:

Planen beskriver varje facknämnds behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv utifrån analys av statistik och befolkningsprognos.

Efter processen för antagandet av planen lämnas den över till Kommunstyrelsen för verkställighet i linje med processkartan för kommunalt byggande. Skarpa ekonomiska kalkyler görs efter beslutad lokalisering och inriktning, vilket sedan beslutas utifrån, varpå projektet inkluderas i kommunens investeringsbudget. Kostnader för utredningar i tidiga skeden (då utförandet fortfarande inte är specificerat) bör tas på driften och inte som ett investeringsprojekt.

5. Nämnderna och deras lokalbehov

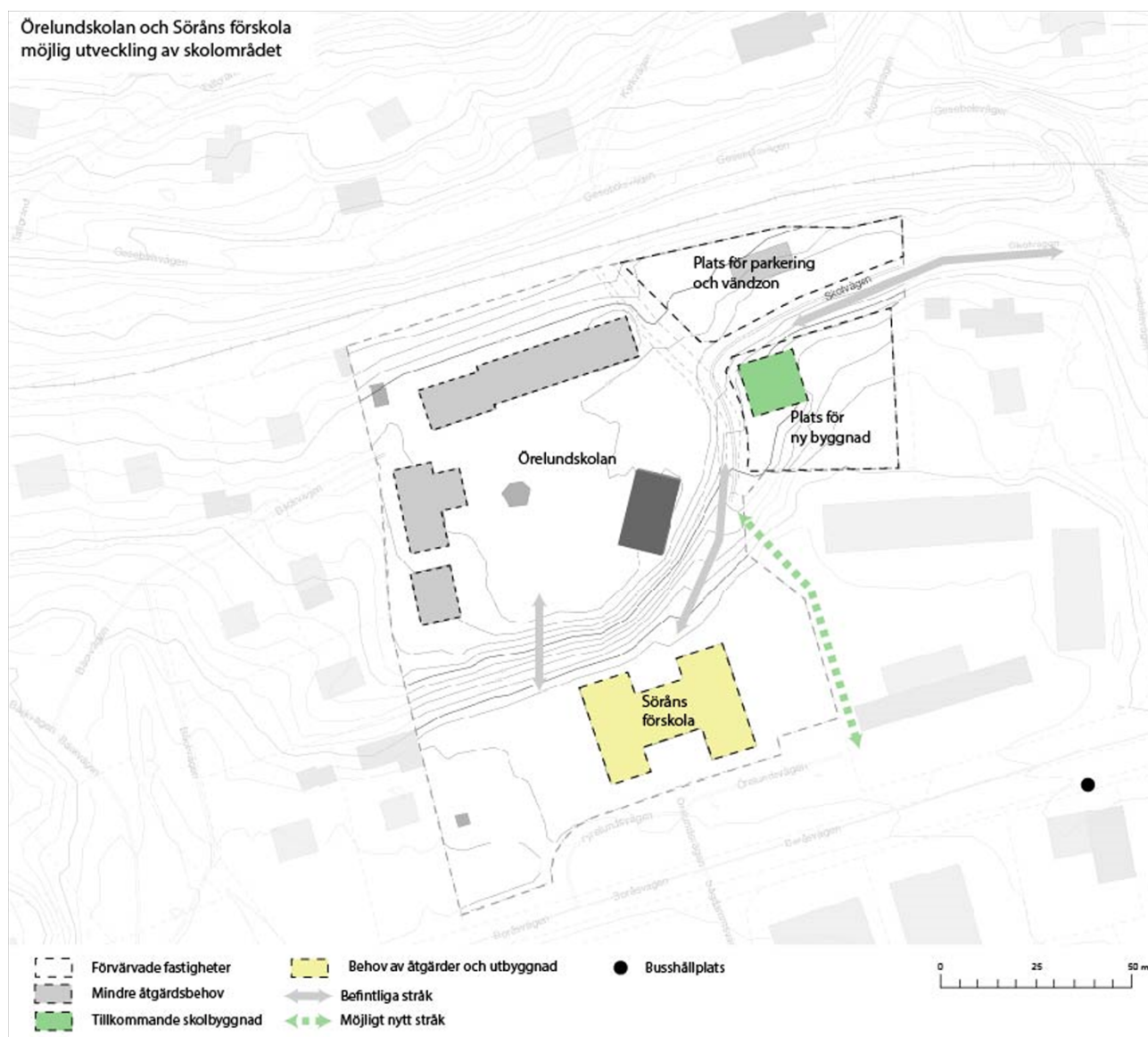
5.1 Utbildningsnämnden

I slutet av 2023 bodde det 9 733 invånare i Bollebygds kommun (varav barn i förskoleåldern (0–5 år) 666 st. och elever i grundskolan (6–15 år) 1 298 st.). I den trendbaserade befolkningsprognosen prognostiseras barnunderlaget till förskola att minska med 5 barn under perioden 2024–2033. Under samma period prognostiseras antalet barn och unga mellan 6 och 15 år minska med ca. 116 st. (se bilaga 1). Tas hänsyn till de byggplaner som finns för perioden 2026–2029 kan antalet yngre barn, främst i förskoleåldern antas öka mer än den trendbaserade prognosen indikerar. De senaste årens ekonomiska påfrestningar för hushållen, i kombination med en orolig omvärld används som förklaringar till ett lägre barnafödande och sedermera en utmaning för rikets skolor att bibehålla en kvalitativ verksamhet med ett minskat elevunderlag.

Som en konsekvens av att befolkningsprognosen för åldersgrupperna som Utbildningsnämnden bedriver sin verksamhet för har förändrats, har även lokalbehovet förändrats. Kommunen står inför en utmaning i att balansera det prognostiserade behovet med ett effektivt nyttjande av befintliga verksamhetslokaler – inte minst när det kommer till dimensionering av den nya 7-9:byggnaden på skolområdet.

Olsfors förskola, skola & bibliotek

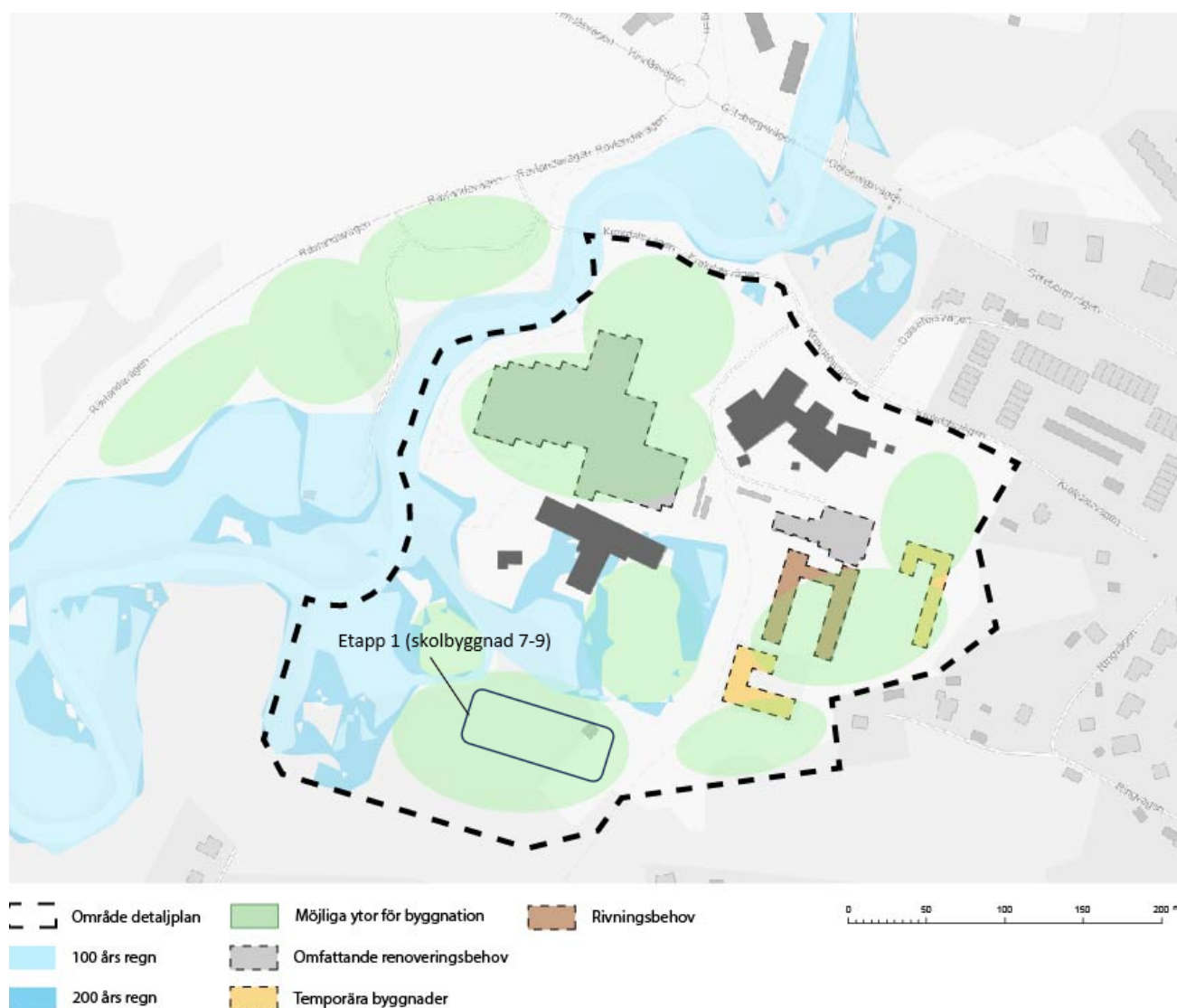
Kommunen äger två fastigheter i direkt anslutning till skolan i Olsfors. Dessa föreslås att riva och sedan bygga parkering, bibliotek och skollokaler. En utbyggnad av förskolan i Olsfors om ytterligare en ”hemvist” föreslås också; något som kan göras som ett eget, mindre projekt. Det hade inneburit att de behov som föreligger löses till cirka halva kostnaden av vad det hade kostat att bygga en förskola i linje med uppdraget som gavs 2018. Tillsammans hade lösningen inneburit en totallösning för skola/förskola och bibliotek. Alla verksamheter får bättre och mer ändamålsenliga lokaler som också är rimliga i relation till planerad byggnation och demografisk utveckling. Se bild nedan för föreslagen placering:

Centralort förskola/skola/allaktivitetshall

Kommunfullmäktige har fattat beslut i frågan gällande lokalisering och av nya skolan. Första etappen blir en ändamålsenlig 7–9:del. I samband med att eleverna i årskurs 7–9 flyttar från befintlig byggnad kan eleverna i F-3 flytta till den gamla 7–9:byggnaden som i sin tur etappvis byggs om för att passa yngre åldrar. ”Längorna” rivs och F-3-modulerna avetableras. Plan- och exploateringsenheten arbetar parallellt med planprocessen för ny förskola på Fjällastorp. Det är viktigt att både ta hänsyn till den förväntade befolkningsutvecklingen och dess påverkan på elevunderlaget när skolområdet byggs om. Genom att bygga flexibelt och möjliggöra framtida anpassningar kan vi nyttja lokalerna på ett effektivt sätt på så väl kort som lång sikt.

Arbetet med allaktivitetshallen är fortfarande i mycket tidigt skede men beslutad lokalisering är på befintligt skolområde. Se bild nedan för karta av skolområdet och status på befintliga lokaler:

5.2 Socialnämnden

Socialnämnden, till skillnad mot Utbildningsnämnden, kan med större säkerhet titta på datan i den trendbaserade befolkningsprognosen och dra konkreta slutsatser utifrån den. De medborgare som Socialnämnden bedriver sin verksamhet för är inte lika flyttbenägna och påverkas inte alls i samma utsträckning av nybyggnation av den art som planeras i kommunen. Samtidigt har svängningar i prognosen på lång sikt inte varit särskilt höga. De behov som förelåg och antogs i förra årets LRP är fortfarande aktuella.

Andelen personer som är över 80 år i Bollebygds kommun kan antas öka med cirka 50% till 2033.

Boendeformer för äldre

Idag finns ett särskilt boende i kommunen; Bollegården, med ca. 75 boendeplatser. Föregående års LRP fastslog att 32 nya platser behövs år 2032; den prognosen står sig fortfarande och Socialnämnden har i tidigare LRP pointerat att det framtida behovet av lägenheter i särskilt boende påverkas bland annat genom hur bostadsbeståndet i kommunen utvecklas som stort, samt bostadsåtgärder som ökar möjligheterna till kvarboende i det egna hemmet. En förutsättning för att en utbyggnad om 32 platser på särskilt boende ska vara tillräckligt är att någon form av trygghetsboende tillkommer. Arbetet med nytt särskilt boende är pågående och under året förväntas lämpliga lokaliseringar tas fram samt ekonomiska jämförelser göras, vilket möjliggör ett politiskt inriktningsbeslut. De 32 platser som behöver tillskapas bör inte ses som en definitiv utformning utan snarare som en lägstanivå. På längre än tio års sikt kommer behovet med stor sannolikhet öka - något som bör tas i beaktning när det beslutas hur stort boende som skall byggas.

Antal platser på särskilt boende behöver utökas i riket som stort, likaså i Bollebygd. Behovet av vård och omsorg varierar över tid och det är svårt att förutse exakt vilka insatser som behövs i framtiden, därför är en flexibel utformning att föredra vid utökningen av nya platser såväl som de befintliga. Det är inte kostnadseffektivt att bygga små boenden vilket är viktigt att ta med i beräkningarna inför utökningen av platser. Eftersom behovet av platser är så stort i hela riket är det sannolikt att kommunen kan hyra ut platser till andra kommuner vid överkapacitet av lokaler.

Lokaler för hemtjänst och hemsjukvård

Med ökad andel äldre behövs också fler medarbetare inom verksamheten. Med det följer ett större behov av personalutrymmen, förråd och kontor. Hemtjänsten har idag sina lokaler på Stationsvägen vilket fungerar på kort sikt men innebär utmaningar om personalstyrkan utökas. Detta innebär stora utmaningar då prognosen indikerar ett ökat antal individer i behov av vård i hemmet. Även hemsjukvården behöver alltså utökas i takt med en ökande andel äldre i befolkningen. De båda verksamheterna har ett nära samarbete, vilket innebär att det vore en fördel att förlägga respektive verksamhets hemvist i anslutning till varandra.

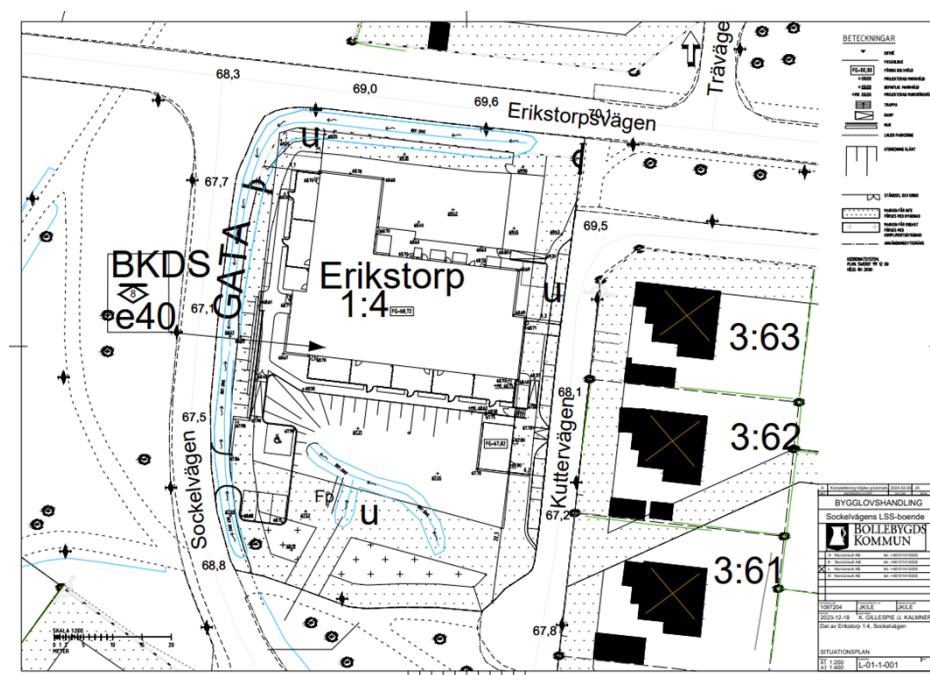
Träffpunkt för äldre lyfts också som en viktig fråga som bör tas hänsyn till när en långsiktig lösning för hemtjänstens och hemsjukvårdens lokaler planeras. Om ett trygghetsboende skulle tillskapas menar Socialnämnden att det vore önskvärt att nämnden hyr in sig i fastigheten. Det skulle kunna

möjliggöra att samlokalisera hemtjänst, hemsjukvård, träffpunkt och övrig förebyggande verksamhet.

Boende för personer med funktionsnedsättning

I kommunens verksamhet inom funktionsnedsättning finns två typer av bostäder med särskild service; gruppboende och serviceboende. Boende i bostad med särskild service beviljas enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och personer som beviljas boende har det som sitt boende på obegränsad tid, vilket ofta innebär livet ut.

En **gruppboende** är en boendelösning för personer som har omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov som innebär att kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Det finns idag en gruppboende i kommunen med sex lägenheter och gemensamma utrymmen. I LRP från tidigare år lyftes behovet av ett nytt gruppboende. Detta projekt ligger hos Kommunstyrelsen för färdigställande. Preliminär tid för färdigställande av boendet är kvartal 4, 2025. Boendet innefattar sex stycken bostäder samt gemensamma ytor och personalutrymmen. Se bild nedan för utformning:

Målgruppen förväntas öka och på sikt behövs ytterligare en gruppboende.

En **serviceboende** är en boendelösning enligt LSS för personer som har behov av stöd i sin vardag men inte i samma utsträckning som personer med behov av gruppboende. Serviceboende enligt LSS i Bollebygds kommun är organiserat med satellitlägenheter i centralorten där socialnämnden hyr majoriteten av Bollebo och sedan hyr ut i andrahand till de boende. I nuläget finns det 15 lägenheter och behovet av ytterligare lägenheter är stort. Ett alternativ för att tillgodose behovet hade varit att

förvaltningen tecknar avtal med en privat aktör som bygger lägenheter, men det förutsätter att ett lämpligt projekt planeras.

Ett av behoven som lyfts och prioriterats mycket högt är en lösning på IFO:s lokaler. Det har tidigare lagts fram förslag till alternativa lokaler men dessa hade kostat väldigt mycket att anpassa, samtidigt som en bättre och mer långsiktig lösning kan jobbas fram då kommunen kommer längre i andra lokalfrågor. IFO:s lokaler är en viktig del i kedjan men svår att lösa på ett effektivt sätt med det befintliga beståndet. För att verksamheten ska kunna upprätthålla sekretess och ha plats för samtal och möten görs ombyggnation under 2024 i befintligt kommunhus. Lösningen är inte optimal men behöver göras för att förbättra situationen något. Projektledare hos kommunstyrelsen driver projektet i samråd med operativa fastighetsenheten.

5.3 Teknik- och servicenämnden

Teknik- och serviceförvaltningen har idag de flesta av sina administrativa arbetsplatser på Råssa. Det finns ett underskott av kontorsarbetsplatser vilket medför att medarbetare och/eller verksamheter som har samordningsvinster splittras; till exempel har enheterna måltid och lokalvård sina kontor på Bollebygdskolan. Förvaltningen ser ett stort behov av att samlokalisera ledningsgruppen och tillskapa mötesrum genom en utbyggnad av kontorslokalerna på Råssa.

Teknik- och serviceförvaltningen förespråkar att delen av fastigheten på Hembygdsvägen 5, som idag nyttjas som krisförråd, nyttjas för återbruk och cirkulära kontorsmöbler. Den återstående delen av fastigheten, närmst järnvägen, föreslås användas som kompletterande förråd av teknik- och serviceförvaltningen. Detta hade värdesäkrat maskiner och förbättrat den tekniska livslängden samtidigt som förvaltningen då inte ser ett behov av att bygga ytterligare förråd på Råssa.

5.4 Kommunstyrelsen & Bygg- och miljönämnden

Plan- och exploateringsenheten samt Bygg- och miljöförvaltningen sitter idag i externt hyrda lokaler som sagts upp. Dessa ska frånträdas 31/12–2024. Kommunstyrelsen gav 2024-04-16 ett uppdrag till Teknik- och servicenämnden att i samråd med Lokalstrateg säkerställa att enheterna har lämpliga lokaler att flytta till. Arbetet är pågående och de alternativ som finns innebär alla en stor ekonomisk besparing. Högst sannolikt är att hyra lokaler av en extern hyresvärd under en tillfällig period, för att sedan flytta igen då etapp ett i kommunhusprojektet är färdigställt. Etapp ett kan påbörjas i närtid och ett lämpligt första steg är att tillskapa kontorsplatser på göteborgsvägen 19. Byggnation kan starta omgående efter beviljat bygglov, under förutsättning att det prioriteras i investeringsbudgeten. Genom

en sådan lösning får enheterna permanenta, ändamålsenliga lokaler som smidigt kan knyta an till en ny kommunhusbyggnad.

5.5 Kontorsplatser - övergripande

Kommunens utgångspunkt är att de medarbetare som har kontorsarbete i första hand ska erbjudas att arbeta hemifrån. Trots det råder en utmaning när det gäller tillgången till lämpliga kontorsarbetsplatser och möteslokaler. Alla nämnder i kommunen saknar ändamålsenliga kontorslokaler, inklusive mötesrum.

I februari 2024 genomförde Lokalstrateg en workshop med avsikt att kvantifiera behovet av lokaler och kartlägga önskemål om den allmänna utformningen av ett nytt kommunhus. Alla nämnder var representerade och totalt antal deltagare var 20. Sammanfattningsvis kan medarbetarna i stor utsträckning tänka sig att sitta i gemensamma landskap, så länge de sitter tillsammans med sin enhet. Vissa enheter har restriktioner som gör att de behöver egna kontor, till exempel av sekretesskäl. Bristen på mötesrum påtalades, och var också den punkt som återkom allra mest. För sammanställning av materialet, se bilaga 4.

Lokalstrateg har också genomfört en undersökning för att kvantifiera behovet av antal kontorsplatser i ett nytt kommunhus; totalt sett behöver 144 medarbetare få plats i ett nytt kommunhus. Justerat utifrån beläggningsgrad och hemarbete innebär det en beläggning om 105 personer. Om höjd också tas för nyanställningar på 10 års sikt innebär det att det behövs 113 kontorsplatser.

Ett nytt kommunhus dimensionerat för 113 kontorsplatser kan alltså inrymma samtliga förvaltningar exklusive Teknik och serviceförvaltningen. Kommunen har då möjlighet att lösa flera behov i en och samma byggnad vilket hade inneburit flera samordningsvinster.

6. Analys samt behov av revidering

Genom att analysera den tidigare LRP, hur projekten fortlöpt och hur behoven förändrats går det att dra följande slutsatser:

- Kommunen har kommit en bit på vägen med de behov som lyftes i den tidigare planen. Projekten har flutit på i snabbare takt än tidigare år.
- Rollerna i de tidiga skedena har blivit tydligare.
- Förändringar i befolkningsprognosen har påverkat delar i behoven, främst för utbildningsnämnden.
- Kommunen har svårigheter att lösa flera av de lokalbehov som finns idag utan större om-/nybyggnation. Bedömningen är dock sådan att flera av behoven kan mildras genom etappvis byggnation, till exempel tillskapandet av kontorsplatser. Den ekonomiska risken mildras också genom etappvis utbyggnad.

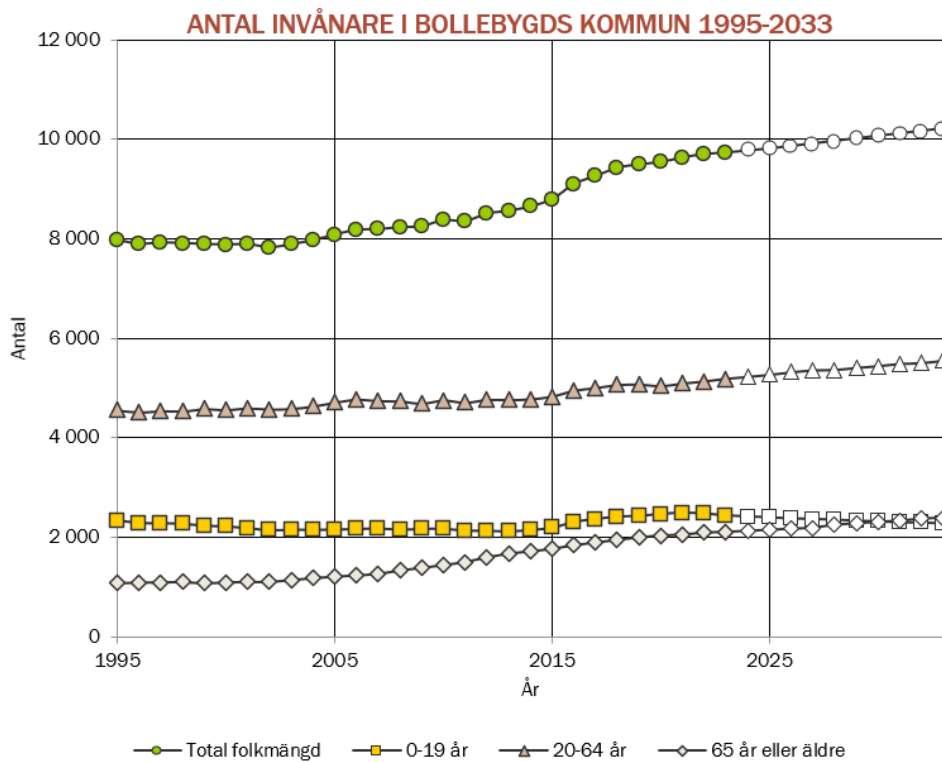
Genom att följa upp projekten och säkerställa pålitliga genomförandetider och projektbudgetar skapas förutsättningar för samspel mellan investeringsbudgeten och LRP på ett effektivt sätt. Det är ett pågående arbete som redan bidragit till bättre tydlighet. Det faktum att vissa av de tidigare presenterade behoven inte genomförts än är inte endast negativt. Med avstamp i den prognostiserade demografiska utvecklingen får politiken möjlighet att besluta kring viktiga frågor med mer aktuell information.

För att LRP och projektarbetet ska bli ännu bättre och tydligare kommer den strategiska fastighetsenheten fortsätta arbetet med att tydliggöra roller för att minska risken för flaskhalsar under de tidiga skedena. Lokalstrateg arbetar också i nära dialog med de förtroendevalda för att säkerställa att den politiska ambitionen återspeglas i genomförandet av projekten.

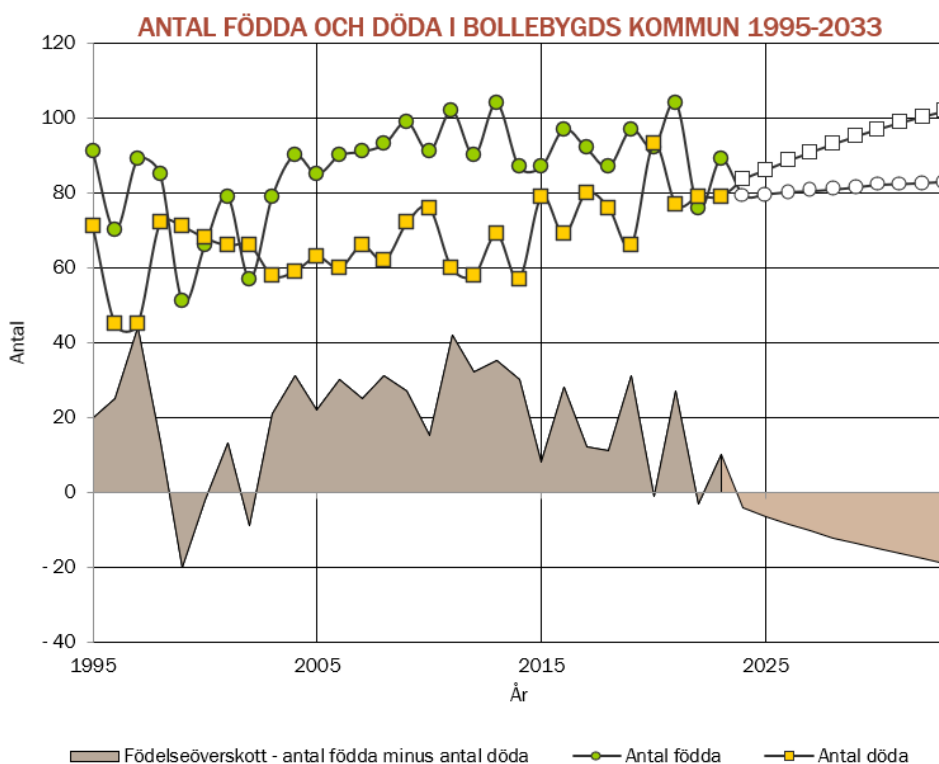
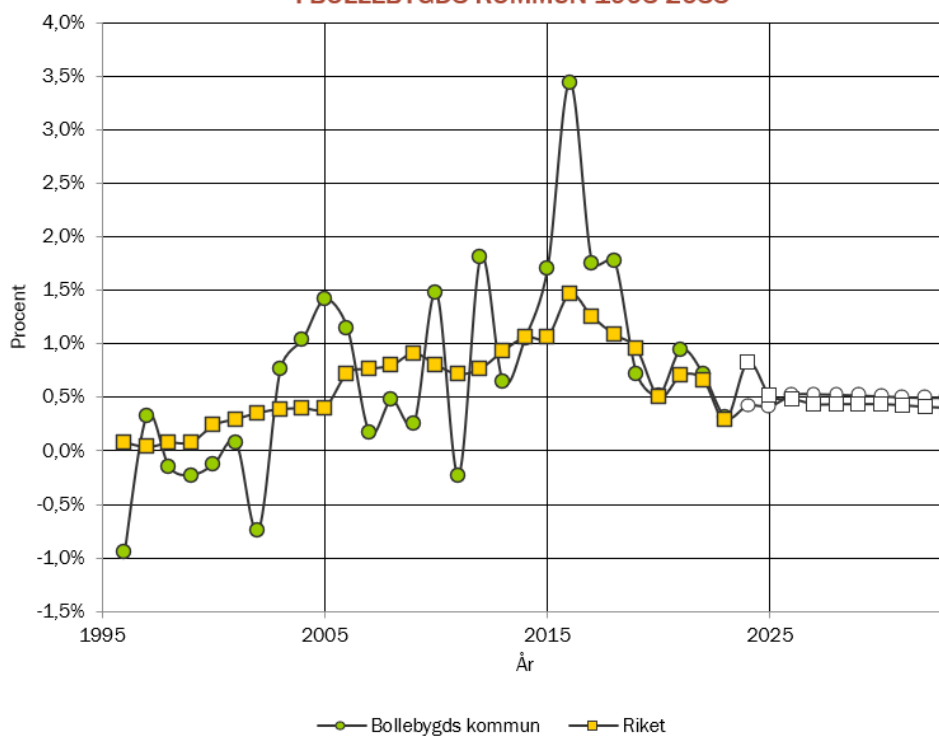
Genom att fortsätta utveckla projektarbetet och LRP får kommunen bättre förutsättningar att fatta kloka beslut som möjliggör effektivisering, förbättrad arbetsmiljö och kommunal service.

7. Bilagor

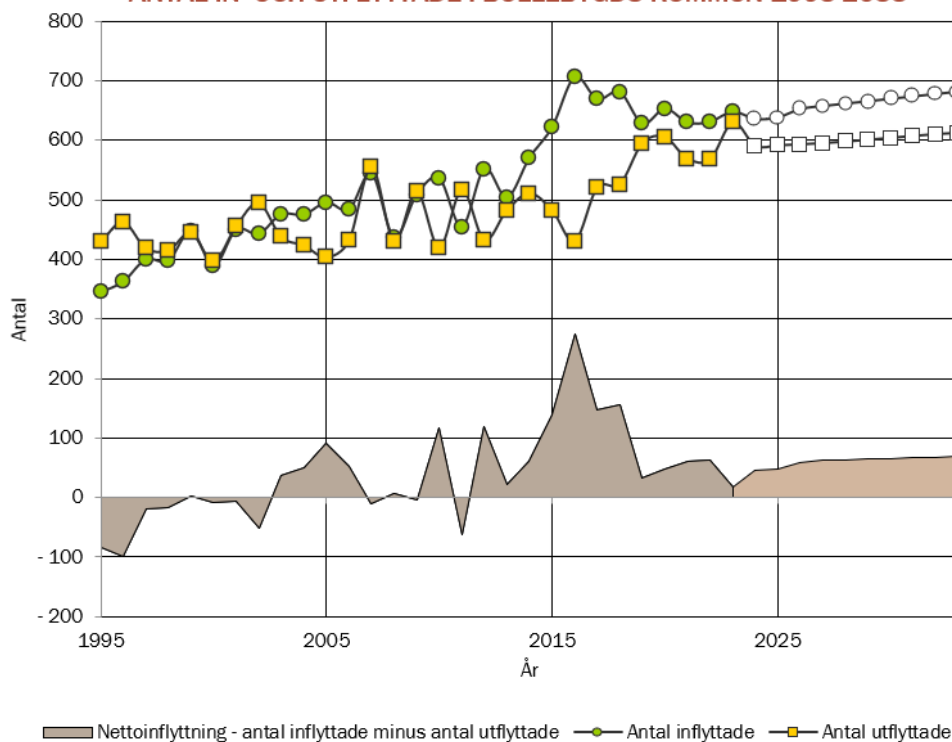
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad)

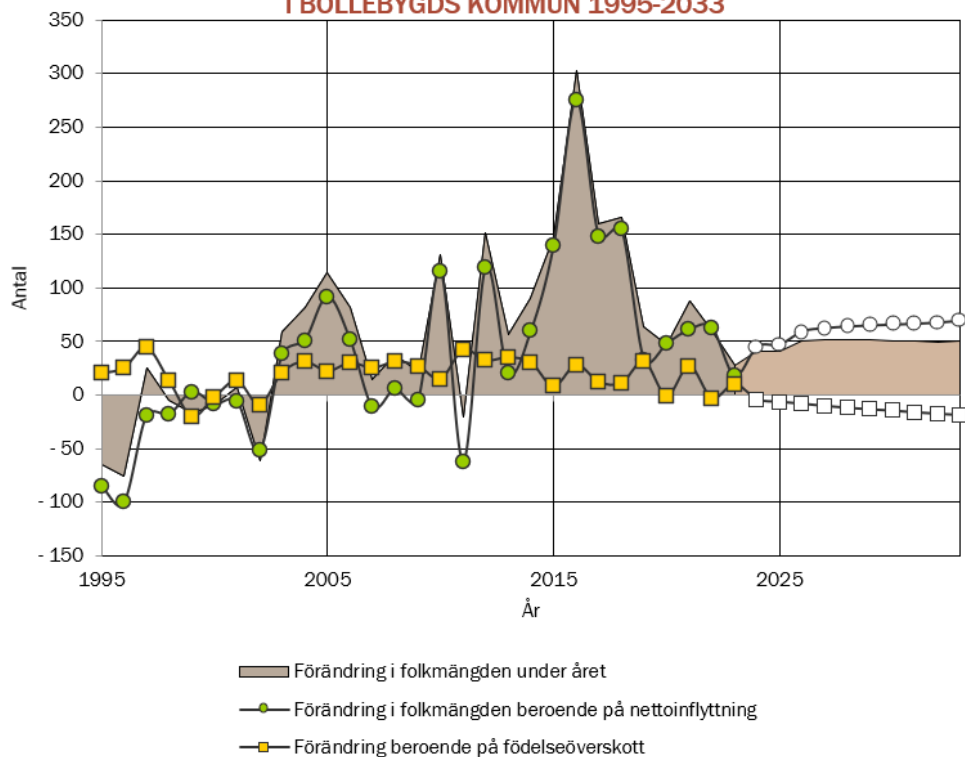
PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV FOLKMÄNGDEN I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2033

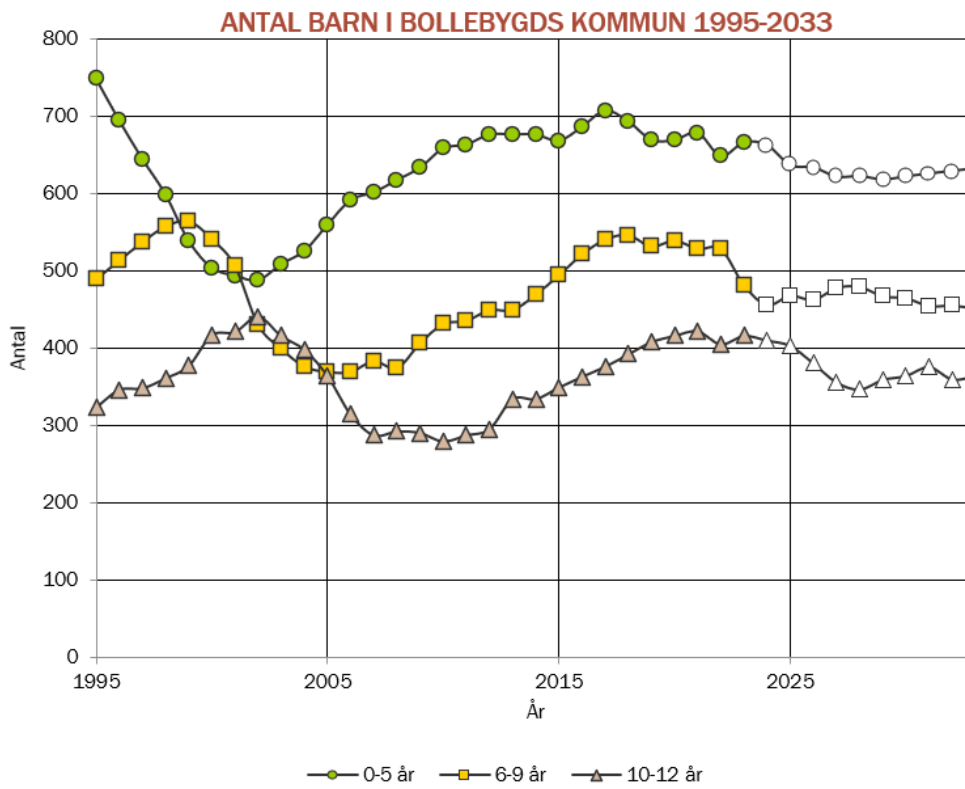

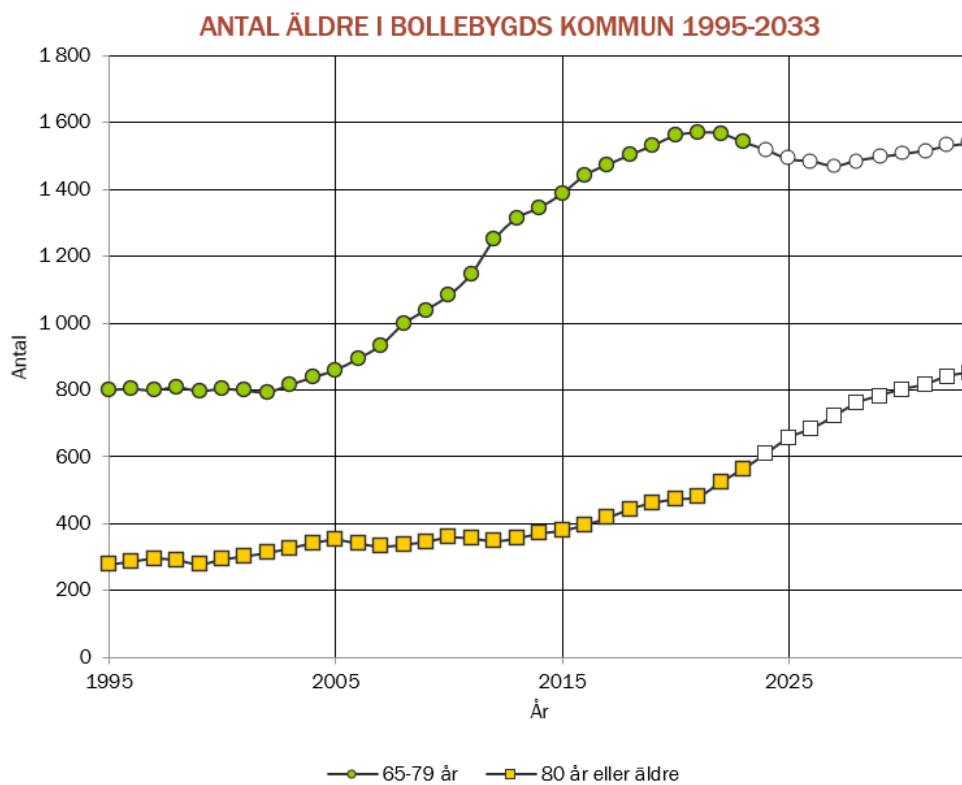
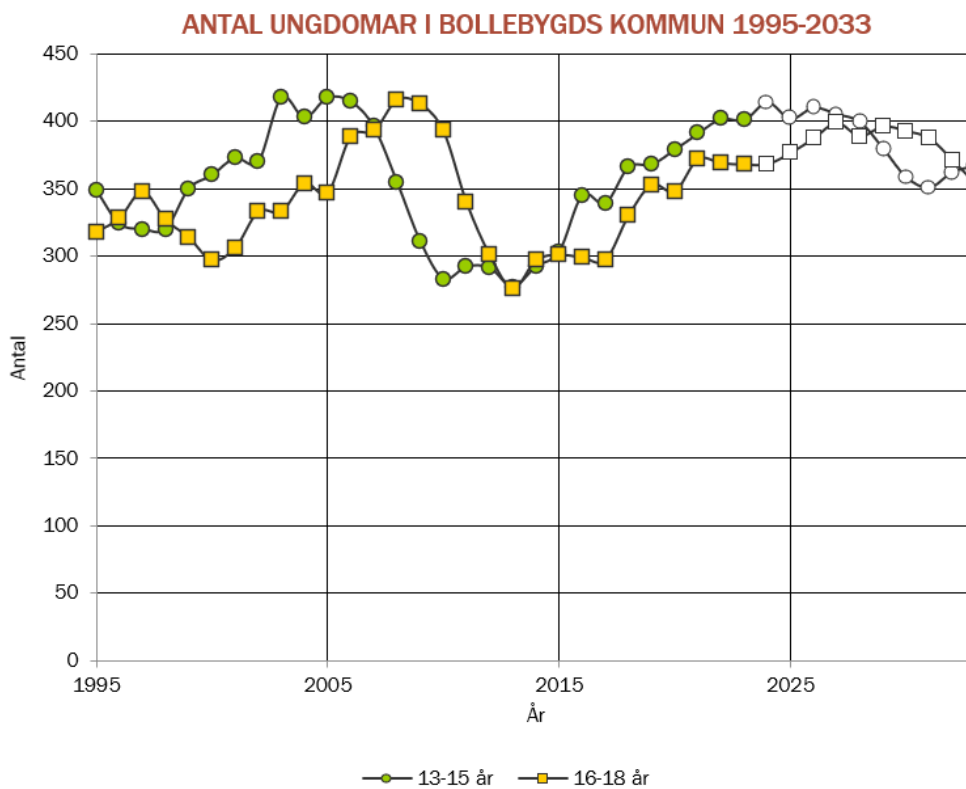
ANTAL IN- OCH UTFLYTTADE I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2033

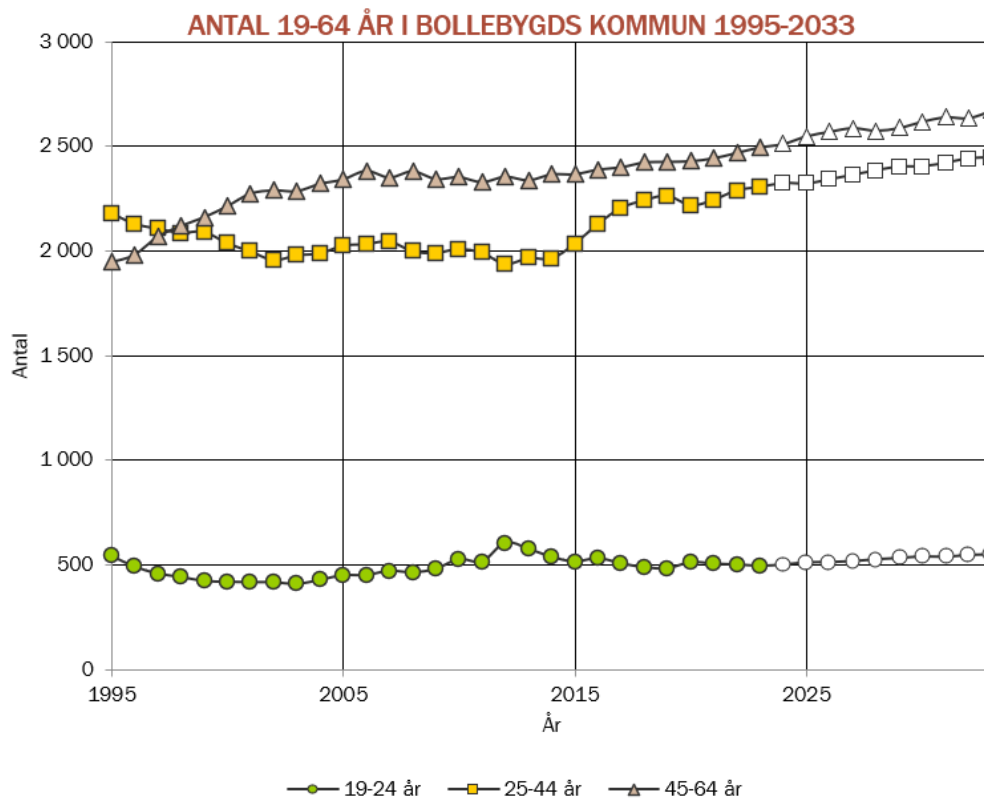
FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2033

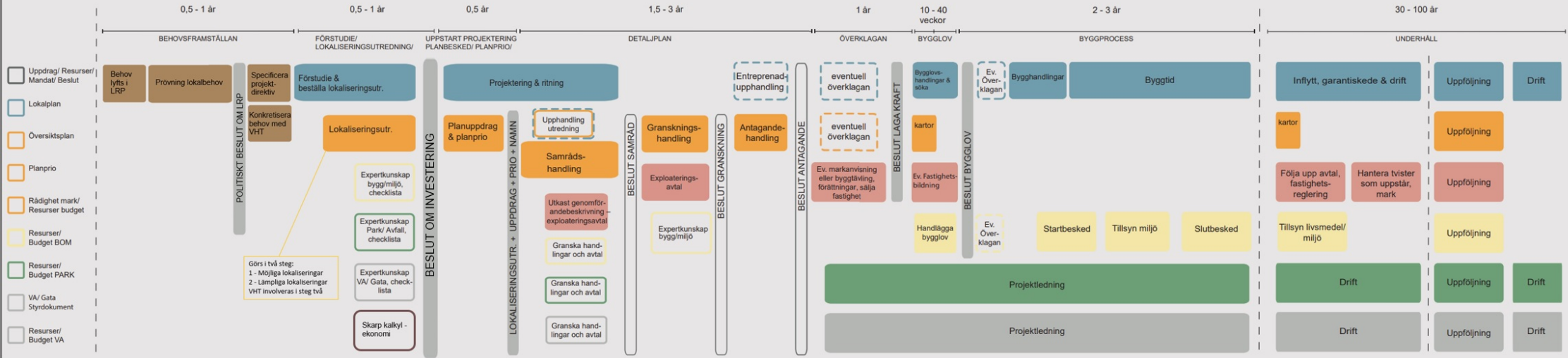

Bilaga 2 – Status för projekt i långsiktig investeringsplan (exkl. VA)

Status för projekt i långsiktig investeringsplan												
Uppdaterad 2024-05-03												
	Förstudie											
	Projektering											
	Detaljplan											
	Byggnation											
Nämnd	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Inom 5 år	Inom 10 år	Status	Prel. Beräknad totalkostnad (mnkr.)	
Kommunstyrelsen/övergripande											Kommunstyrelsen	80
Kommunhus										Mark inköpt, etapp 1 i bef. byggnad kan påbörjas efter projektering och upphandling.	80	
Socialnämnden											Socialnämnden	160
Gruppboend LSS Autism										Entreprenören tar fram bygghandlingar. Byggnation startar under 2024, färdigställs 2025.	40	
Kontor IFO										Tillfällig lösning i befintligt kommunhus. Kan flytta in i nytt kommunhus etapp 1 eller 2.	X	
Särskilt boende min. 32 platser										Lokaliseringsutredning pågår, följs av inriktningsbeslut. Behöver gå snabbt, annars kommer vi behöva tillfälliga lösningar.	120	
Kontor hemsjukvård & hemtjänst, Träffpunkt för äldre										Behöver hitta en inriktning snarast. Eventuellt i kombination med särskilt boende.	X	
Gruppboend LSS, traditionell										Specificeras ytterligare framöver. Socialnämnden utreder.	X	
Serviceboende satellitlägenheter										Avvaktar möjlighet att hyra t.ex. en trappuppgång i hyreshus av privat bostadsutvecklare.	X	
Utbildningsnämnden											Utbildningsnämnden	500
Skola/bibliotek/fsk. Olsfors										Intern projektering, rivningslov ansökt. Behöver detaljplaneändring.	40	
Ny förskola centralort										Följer planen för särskilt boende. Generell detaljplan. Ekdalen kan avvecklas vid tillträde.	70	
Ny skola etapp 1 (ny 7-9 byggnad)										Prel. Tidplan. Behöver ingen detaljplaneändring. Intern projektering pågår.	210	
Ny skola etapp 2 (ombyggnation bef. 7-9)										(Preliminärt) etappvis ombyggnation	120	
Allaktivitetshall										Behovet och ambitionsnivån behöver specificeras innan intern projektering kan påbörjas. Behöver detaljplan.	60	
Tekniska servicenämnden											Tekniska servicenämnden	10
Lagerlokal (värdesäkring och förvaring)									X	Kan lösas inom befintligt bestånd om Hembygdsvägen inte nyttjas till annat.	X	
Ombyggnad Råssa										Färdigställs sommaren 2024.	10	
Total											750	

Bilaga 3 – Processkarta för kommunalt byggnande

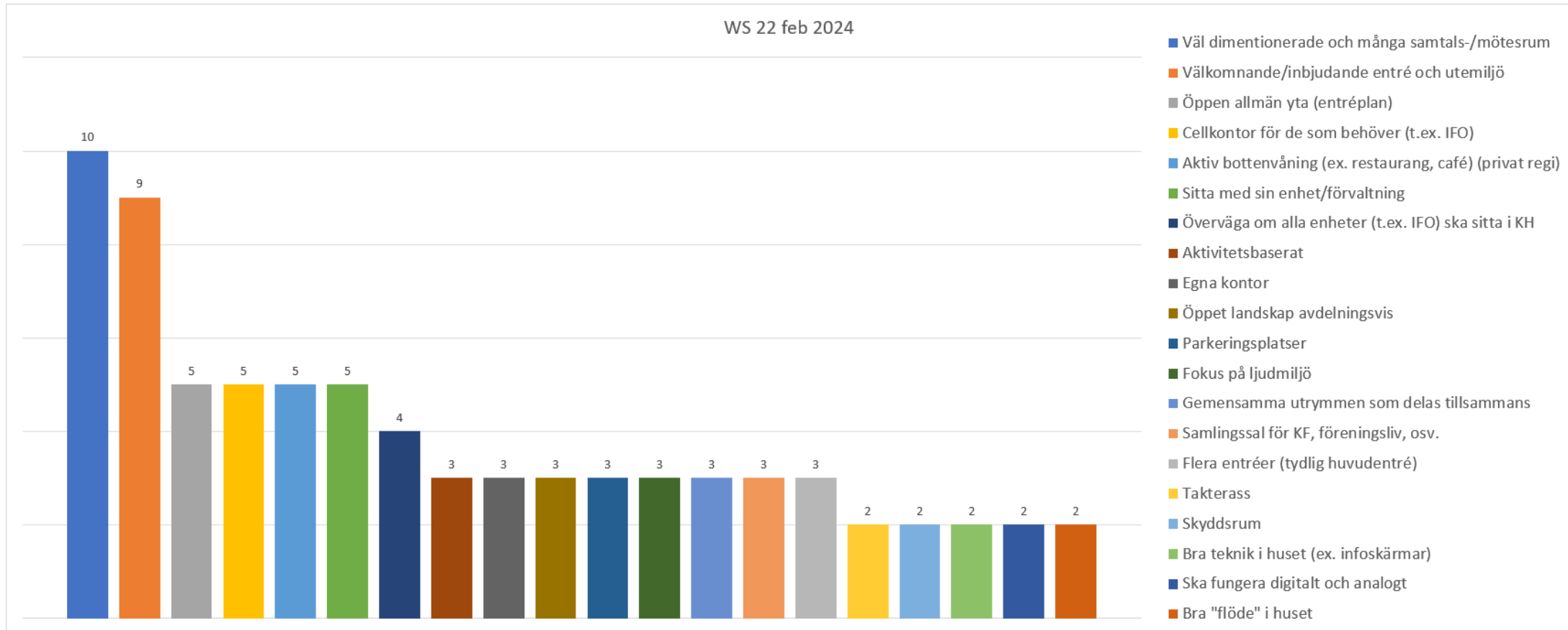
PROCESSKARTA FÖR KOMMUNALT BYGGNANDE

ANSVARIG FÖRVALTNING / ENHET

- Strategisk fastighet
- Lokalstrateg (KSF)
- Plan (KSF)
- Exploatering (KSF)
- Bygg och miljö
- Park/Avfall (TSF)
- VA/Gata (TSF)

Bilaga 4 – Återkommande svar, Workshop nytt kommunhus

8. Budgetunderlag 2025, utbildningsnämnden UN2024/217

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson | Förvaltningschef
0734-64 72 14 | johan.berntsson@bollebygd.se

Budgetunderlag, utbildningsnämnden 2025-2027

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar anta budgetunderlaget och sänder det vidare till kommunens budgetberedning.

Ärendet

Varje nämnd ska enligt kommunens styrmodell upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver konsekvenserna av den preliminärt tilldelade ramen samt kompletterande information/specifiering av förändrade behov.

Ekonomiska förutsättningar

Effektiviseringskrav på 3,1 mnkr 2025 samt minskat antal barn/elever i våra verksamheter motsvarande 5,43 mnkr innebär en preliminär budgetram för Utbildningsnämnden för 2025 på 322,1 mnkr. Budgetramen för 2024 är 330,6 mnkr.

Barnkonsekvensanalys

I Utbildningsnämndens ansvarsområde finns utbildning för barn och unga samt kultur och fritid för barn och unga. I enlighet med barnkonventionen har barn rätt till utbildning, barn har även rätt till vila, fritid, lek och rekreation samt till det kulturella och konstnärliga livet. När beslutsfattare tar beslut om budget så skall dessa rättigheter beaktas.

Beslutsunderlag

Mål - och budgetförutsättningar 2025-2027

Skickas till

Kommunstyrelsen

Budgetberedningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Utbildningschef

Dnr : **UN2024/217-1**

Förslag till budgetunderlag, utbildningsnämnden 2025

Innehållsförteckning

Innehåll

1. Budgetunderlagets funktion	3
1.2 Preliminärt tilldelad budgetram (mkr)	3
1.3 Befolkningsprognos, mars 2024	3
1.4 Budgetförändringar utifrån volym	3
2. Övergripande analys	3
2.1 Minskade resurser	3
2.2 Variationer i förskoleklass och gymnasieskola.....	3
3. Generella åtgärder	4
3.1 Strategisk planering.....	4
3.2 Öka effektiviteten.....	4
3.3 Prioritera personal	4
3.4 Samarbeta med samhällsaktörer.....	4
3.5 Kontinuerlig utvärdering.....	4
4. Åtgärder samt konsekvenser för anpassning till preliminär budgetram	4
5. Konsekvenser för verksamheterna beroende på sjunkande barn- och elevkullar	5
5.1 Förutsättningar	5
5.2 Konsekvenser	5
5.3 Antal barn per medarbetare i förskolan ökar	5
5.4 Antal elever per lärare i skolan ökar	5
5.5 Antal barn per medarbetare på fritidshemmen ökar.....	5
5.6 Begränsningar i möjlighet till klassresurs, flexverksamhet och särskilda undervisningsgrupper.....	5
6. Verksamhetens identifierade behov utöver tilldelad ram	6
7. Ökade kostnader 2025.....	9
7.1 Gemensam prioritering	9
7.2 Prioritering	9
7.3 Bibehållen/ökad kvalité.....	9
8. Investeringsbehov	10
8.1 Investeringsbudget 2025-2027 (mkr).....	10
9. Omvärldsbevakning	10
10. Sammanfattning	11

1. Budgetunderlagets funktion

Varje nämnd ska enligt kommunens styrmodell upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver konsekvenserna av den preliminärt tilldelade ramen samt kompletterande information/specifiering av förändrade behov.

I denna rapport beskrivs utbildningsnämndens budgetunderlag för 2025-2027.

1.2 Preliminärt tilldelad budgetram (mkr)

Budgetram 2024	330,63
Index	Ej klart
Löneuppräknig	Ej klart
Kapitalkostnader	Ej klart
Konsekvenser fattade beslut	?
Effektivisering	-3,1
Volymtillskott	-5,43
Preliminär ram 2025	322,1

1.3 Befolkningsprognos, mars 2024

Verksamhet	Budget 2024	2025	2026	2027
Förskola	528	518	515	503
Förskoleklass	120	132	112	122
Fritidshem	541	522	505	500
Anpassad grundskola	22	22	25	28
Grundskola	1195	1141	1141	1116
Gymnasieskola	402	395	407	419

1.4 Budgetförändringar utifrån volym

Verksamhet	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Förskola	-990 000	-297 000	-1 188 000
Förskoleklass	600 000	-1 000 000	500 000
Fritidshem	-570 000	-510 000	-150 000
Anpassad grundskola	0	1 461 000	1 461 000
Grundskola	-3 591 000	0	-1 662 500
Gymnasieskola	-882 000	1 512 000	1 512 000
SUMMA	-5 433 000	1 166 000	472 500

2. Övergripande analys

2.1 Minskade resurser

Förskola, fritidshem, och grundskola visar alla på minskande budgetar över tid, vilket kan leda till större barngrupper och mindre individuell uppmärksamhet.

Minskade budgetar kan även påverka möjligheten att anställa och behålla kvalificerad personal.

2.2 Variationer i förskoleklass och gymnasieskola

Budgetvariationerna kan leda till svårigheter i planering och stabilitet, vilket kan påverka både personal och elever.

3. Generella åtgärder

3.1 Strategisk planering

För att hantera de minskade resurserna och säkerställa fortsatt hög kvalitet kan det vara nödvändigt med strategisk planering, effektiv resursanvändning och eventuellt omprioritering av budgeten.

3.2 Öka effektiviteten

Se över hur resurser används och identifiera möjliga områden för förbättring och effektivisering.

3.3 Prioritera personal

Fokusera på att behålla och utbilda personal, eftersom de är nyckeln till att upprätthålla hög kvalitet i utbildningen trots budgetnedskärningar.

3.4 Samarbeta med samhällsaktörer

Utforska samarbeten med andra samhällsaktörer för att kompensera för minskade budgetar och tillhandahålla kompletterande resurser.

3.5 Kontinuerlig utvärdering

Implementera system för att kontinuerligt utvärdera och justera planer och budgetar baserat på verkliga behov och utfall.

Genom att noggrant analysera och planera för framtida förändringar i befolkningsprognoser och budgetar kan skolor och förskolor säkerställa att de fortsatt kan erbjuda hög kvalitet på utbildning och omsorg, trots utmanande ekonomiska förutsättningar.

4. Åtgärder samt konsekvenser för anpassning till preliminär budgetram

Den preliminära budgeten kommer innebära förändrad organisation i förskola, grundskola och på fritidshem.

Vi ser inte att någon skolform skulle ha större möjlighet än en annan att hantera en större del av effektiviseringen eller minskningen kopplat till volym.

Vi ser inte heller att det finns något övergripande i nämndens ansvarsområde som vi kan lyfta bort för att ge verksamheterna större tilldelning.

Förändringsuppdrag och volymförändring föreslås därför fördelas mot respektive verksamhetsområde, Varje verksamhetsområde får organisera sig utifrån förändrade förutsättningar.

Detta innebär följande (mkr):

Verksamhet	Förändringsuppdrag	Volym	Budget 2025	Antal årsarbetare
Förskola	-1,03	-0,99	-2,02	3,4
Fritidshem	-0,26	-0,57	-0,83	1,4
Grundskola (förskoleklass)	-1,44	-2,99	-4,43	6,5
Anpassad grundskola	-0,2	0	0	0,3
Gymnasieskola		-0,88	-0,88	
Övrigt	-0,17		-0,17	

5. Konsekvenser för verksamheterna beroende på sjunkande barn- och elevkullar

5.1 Förutsättningar

- Antalet skolor, förskolor, paralleller i grundskolan och barngrupper i förskolan förändras inte.
- Budgeten minskas på grund av ett minskat antal elever.

5.2 Konsekvenser

5.3 Antal barn per medarbetare i förskolan ökar

Effekt:

Ökad belastning på personalen kan leda till minskad kvalitet på omsorgen och utbildningen. Pedagogerna kan få mindre tid att ge individuell uppmärksamhet till varje barn.

Konsekvens:

Ökad stress och arbetspress för personalen, vilket kan leda till högre sjukfrånvaro och minskad arbetstillfredsställelse. På lång sikt kan detta leda till högre personalomsättning.

5.4 Antal elever per lärare i skolan ökar

Effekt:

Färre delningar av klasser och mindre möjlighet till dubbelbemanning innebär större klasser.

Konsekvens:

Lärare kan få svårare att anpassa undervisningen till individuella elevers behov, vilket kan påverka elevernas lärande och prestation negativt. Elevers möjlighet till stöd minskar, vilket kan påverka särskilt de som redan har svårt att hänga med i undervisningen.

5.5 Antal barn per medarbetare på fritidshemmen ökar

Effekt:

Fler barn per anställd kan minska möjligheten att erbjuda varierade och meningsfulla aktiviteter.

Konsekvens:

Kvaliteten på fritidsverksamheten kan försämrats, vilket kan leda till att barnen blir mindre engagerade och nöjda. Även här kan ökad arbetsbelastning leda till stress och utbrändhet hos personalen.

5.6 Begränsningar i möjlighet till klassresurs, flexverksamhet och särskilda undervisningsgrupper

Effekt:

Minskad möjlighet till extra stöd för elever som behöver det.

Konsekvens:

Elever med särskilda behov kan få svårare att klara av skolgången utan adekvat stöd. Detta kan leda till ökad risk för skolmisslyckanden och problem med beteende och motivation.

6. Verksamhetens identifierade behov utöver tilldelad ram

Verksamheternas process med att identifiera faktorer som skulle kunna leda till ökad kvalitet sammanfattas i följande punkter;

- **Förhöjd grundbemanning i förskolan**

Effekt:

Mindre barngrupper och fler pedagoger per barn.

Konsekvens:

-Ökad kvalitet på omsorgen och utbildningen.

-Bättre arbetsmiljö för personalen med mindre stress och arbetsbelastning.

-Mer tid för varje barn, vilket kan främja deras individuella utveckling och lärande.

-Minskad sjukfrånvaro och högre arbetstillfredsställelse för personalen.

- **Lärarassistenter i varje klass**

Effekt:

Extra stöd till lärarna i klassrummet.

Konsekvens:

-Lärare kan fokusera mer på undervisning medan lärarassistenter tar hand om administrativa uppgifter och ger extra stöd till elever.

-Förbättrade lärresultat genom ökad individanpassning och snabbare återkoppling.

-Minskat tryck på lärarna vilket kan leda till bättre arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro.

- **Utökad kuratorsresurs**

Effekt:

Mer tid för elever att få stöd i sociala och emotionella frågor.

Konsekvens:

-Förbättrad psykisk hälsa och välbefinnande bland eleverna.

-Tidigare identifiering och hantering av problem som kan påverka elevernas skolgång.

-Minskad frånvaro och förbättrade akademiska prestationer.

- **Utökad psykologresurs**

Effekt:

Mer tid och resurser för psykologiskt stöd och utredningar.

Konsekvens:

- Snabbare och mer omfattande stöd för elever med särskilda behov.
- Förbättrad lärmiljö genom bättre anpassning till elevernas psykiska hälsa.
- Minskad risk för långvariga psykiska problem och relaterade skolsvårigheter.

- **Utökad SYV-resurs (Studie- och Yrkesvägledning)**

Effekt:

Mer tid och resurser för att vägleda elever i deras studie- och yrkesval.

Konsekvens:

- Bättre informerade elever som gör mer genomtänkta val, vilket kan leda till högre motivation och bättre skolprestationer.
- Minskad risk för studieavbrott och ökad övergång till vidare studier eller arbete.

- **Resursskola (mindre sammanhang)**

Effekt:

Specialanpassade miljöer för elever som behöver mindre och mer strukturerade sammanhang.

Konsekvens:

- Förbättrade skolresultat för elever med särskilda behov genom individanpassad undervisning.
- Minskad störning i ordinarie klasser, vilket gynnar både eleverna i resursskolan och deras kamrater.
- Högre självförtroende och trivsel bland eleverna.

- **Socialpedagoger**

Effekt:

Extra stöd för att hantera sociala och beteendemässiga problem.

Konsekvens:

- Förbättrad skolmiljö med färre konflikter och bättre socialt klimat.
- Stöd till elever som har svårt med sociala relationer, vilket kan förbättra deras skolprestationer och välmående.
- Minskad belastning på lärare och andra pedagoger.

- **Kompetensutvecklingsinsatser – Behörighet fritidshemmen**

Effekt:

Fler behöriga och kompetenta medarbetare i fritidshemmen.

Konsekvens:

-Högre kvalitet på fritidshemmens verksamhet.

-Ökad professionalisering av personalen, vilket kan leda till bättre aktiviteter och stöd för barnen.

-Högre arbetstillfredsställelse och minskad personalomsättning.

- **Utvecklade lärmiljöer, förskole- och skolgårdar (tillgängliga lärmiljöer)**

Effekt:

Förbättrade fysiska miljöer som stödjer lärande och lek.

Konsekvens:

-Ökad trivsel och motivation bland eleverna.

-Mer stimulerande och tillgängliga lärmiljöer som kan främja kreativitet och fysisk aktivitet.

-Positiv inverkan på elevernas hälsa och välbefinnande.

- **Utökad möjlighet till reinvesteringar**

Effekt:

Förbättringar och uppdateringar av utrustning och material.

Konsekvens:

-Modernare och mer funktionell utrustning som kan förbättra undervisningen.

-Minskade kostnader på lång sikt genom att gamla och slitna material byts ut.

-Ökad säkerhet och trivsel för både elever och personal.

- **Utökad möjlighet till lokalanpassningar**

Effekt:

Anpassning av lokaler för att bättre möta elevernas och personalens behov.

Konsekvens:

-Bättre anpassade lärmiljöer som stödjer olika undervisningsmetoder och lärstilar.

-Ökad flexibilitet i användningen av lokalerna, vilket kan förbättra skolans effektivitet och funktionalitet.

-Förbättrad arbetsmiljö för personalen och bättre trivsel för eleverna.

Genom dessa satsningar skulle skolor och förskolor kunna erbjuda en högre kvalitet på utbildning och omsorg, vilket gynnar både elever, personal och samhället i stort.

7. Ökade kostnader 2025

7.1 Gemensam prioritering

I årets budgetprocess har det förvaltningsövergripande förts fram svårpåverkade ökade kostnader som ska prioriteras i budgetarbetet. För utbildningsnämndens del gällare det följande poster.

Vad	Kostnad	Övrigt
Millenium	100´	22% av totalkostnad, 78% Socialförvaltningen.
Skolskjuts Anpassad gymnasieskola	900´ 150´	Ej kompenserad indexuppräknig. Förändrade turer (extra buss) utifrån elevernas adresser. Ny elev, anpassad gymnasieskola ht-25, transport till Borås.
Digitala lärverktyg	500´	Ökad kostnad utöver indexering 2019-2023, 32% ökning.

7.2 Prioritering

Följande poster är ökade kostnader som utbildningsnämnden ser som svårpåverkbara utifrån fattade beslut.

Vad	Kostnad	Övrigt
Bemanningsenhet/controller	300´	50% tjänst, delas med Socialförvaltningen Bemanningsplanerare samt utvecklare.
Fria pedagogiska luncher, förskola och anpassad grundskola.	550´	Nämndbeslut 2024-08-21. Beslut att genomföras endast vid utökad ram. 100´ kvarstår som kostnad för kompenserig av ökad kostnad som genomfördes 2024 (5 kr/måltid)

7.3 Bibehållen/ökad kvalitet

Utifrån de begränsade möjligheter som finns att effektivisera med bibehållet antal förskole/skolenheter, grupper/klasser finns ett behov av kompensation för den ojämna volymminskningen.

Vad	Kostnad	Övrigt
Minskad volym-oförändrat uppdrag	5430´	Samma antal skolor, förskolor, paralleller, barngrupper

De behov som verksamheten identifierat utöver tilldelad ram bör finnas med i framtida arbete med budgetfördelning. Utifrån rådande förutsättningar får de i dagsläget ses som lågt prioriterat.

Tabellen nedan visar på av verksamheten prioriterade behov men som i det förvaltningsövergripande arbetet bedömts som lågt prioriterat.

Vad	Kostnad	Övrigt
Specialpedagog/ Verksamhetsutvecklare, centrala elevhälsan	780´	Utvecklare av det främjande och förebyggande arbetet i grundskolan. Resurs till verksamhetschef elevhälsan, rektorsgrupp och huvudman.
Kultursamordnare	800´	Kultursamordnare 100% inkl. budget för arrangemang.
Stratsys	80´	Tilläggsmoduler ”Kvalitetsarbete för skola”
Analoga läromedel (läroböcker)	50´	Bibehålla nivå trots 1% för att få ta del av stadsbidrag (625´, 2023)

8. Investeringsbehov

8.1 Investeringsbudget 2025-2027 (mkr)

Projekt	Budget 2024	2025	2026	2027
Reinvestering av inventarier	1	1,1	1,1	1,1
Digitalisering	0,3	0,2	0,2	0,2
SUMMA	1,3	1,3	1,3	1,3

9. Omvärldsbevakning

Det pågår en mängd statliga utredningar som kan innebära förändringar i organisation och kostnader för utbildningsnämnders verksamheter. Samtliga nedanstående utredningar ska redovisas under 2025. Vad dessa leder till i skarpa förslag, genomförande och eventuella stadsbidrag återstår att bevaka.

- Minskad administrativ börda för förskollärare och lärare.
- Fler vägar till arbetslivet.
- Utveckling av lärar- och förskollärarytbildningarna.
- Grundläggande svenska och översyn av modersmålsundervisningen.
- Mer obligatorisk undervisningstid för elever som behöver det;
- Stärkt trygghet och studiero.
- Skolsäkerhetsutredningen.
- Likvärdiga betyg och meritvärden.
- Läroplansutredningen.
- Nationell skolpengsnorm.
- En förbättrad elevhälsa.

- Rektors förutsättningar.

10. Sammanfattning

Budgetunderlagets funktion

Varje nämnd inom kommunen ansvarar för att skapa ett budgetunderlag som beskriver konsekvenserna av den preliminära budgetramen och specificerar förändrade behov. Denna analys fokuserar på utbildningsnämndens budgetunderlag för perioden 2025-2027.

Preliminärt tilldelad budgetram

Den preliminära budgetramen för 2025 är ännu ej specificerad, men 2024 års ram var 330,6 miljoner kronor. Detta inkluderade effektiviseringar och volymtillskott som påverkar den slutliga summan.

Befolkningsprognos (mars 2024)

Prognosen för 2024-2027 visar en minskning i antalet barn och elever inom förskola, fritidshem och grundskola, medan gymnasieskolan förväntas se en liten ökning i elevantalet.

Budgetförändringar utifrån volym

Förskola och fritidshem står inför betydande budgetminskningar fram till 2027. Anpassad grundskola och gymnasieskola förväntas däremot få ökade resurser.

Minskade resurser

Minskade budgetar för förskola, fritidshem och grundskola kan leda till större barngrupper, mindre individuell uppmärksamhet, ökad arbetsbelastning för personalen och sänkt kvalitet på omsorg och utbildning.

Variationer i förskoleklass och gymnasieskola

Budgetvariationer kan skapa planeringsutmaningar och instabilitet, vilket påverkar både personal och elever negativt.

Anpassning till preliminär budgetram

Verksamhetsområdena organiserar sig utifrån förändrade förutsättningar. Inga större delar av nämndens ansvarsområde kan bortses för att ge verksamheterna större tilldelning.

Konsekvenser av sjunkande barn- och elevkullar

Förskola

Ökad personalbelastning och minskad individuell uppmärksamhet.

Grundskola

Större klasser och svårare att anpassa undervisningen till individuella behov.

Fritidshem

Minskad möjlighet till varierade och meningsfulla aktiviteter.

Övriga begränsningar

Minskad möjlighet till extra stöd och särskilda undervisningsgrupper, vilket påverkar elever med särskilda behov negativt.

Identifierade behov utöver tilldelad ram

Behov av förhöjd bemanning i förskolan, lärarassistenter, utökade resurser för kuratorer och psykologer, studie- och yrkesvägledning, resursskola, socialpedagoger, kompetensutveckling, förbättrade lärmiljöer och ökade reinvesteringar och lokalanpassningar.

Ökade kostnader 2025

Utbildningsnämnden identifierar ökade kostnader för skolskjutsar och digitala lärverktyg, samt prioriterade poster som bemanningsenhet/controller och fria pedagogiska luncher.

Investeringsbehov 2025-2027

Investeringar i reinvestering av inventarier och digitalisering krävs.

Omvärldsbevakning

Statliga utredningar som kan påverka verksamheterna redovisas, inklusive minskad administrativ börda för lärare, fler vägar till arbetslivet och utveckling av lärarutbildningar.

Genom strategisk planering och anpassning till förändrade budgetramar kan utbildningsnämnden arbeta för att säkerställa fortsatt hög kvalitet i utbildning och omsorg trots ekonomiska utmaningar.